Almanah flacara 1989

M. Eminescu

■ DIN CUPRINS: CENTENAR EMINESCU, CENTENAR CREANGĂ ■ INTELIGENȚA ROMÂNEASCĂ ÎN ACȚIUNE (MEDICINĂ, CHIMIE, ELECTRONICĂ, COSMOS ETC.) ■ MIRACOLELE GENETICII ■ UN ALMANAH ÎN ALMANAH: „FLACĂRA FAMILIEI" ■ VINE CIRCUL! ■ CORRIDA – JURNAL LUSITAN ■ UN CĂLĂREȚ ÎN EPOCA ATOMULUI ■ SĂRACII ȚĂRILOR BOGATE ■ MARTE AȘTEAPTĂ OMUL ■ PORTRETE ȘI CONVORBIRI DESPRE ȘI CU: HENRIETTE DELAVRANCEA, ȘTEFAN ODOBLEJA, GHEORGHE TIȚEICA, IONEL FERNIC, ELVIRA GODEANU, PETRE GUSTI ■ CINE A SCRIS „DOINA LUI LUCACIU"? ■ ÎN CĂUTAREA ȚĂRII ATLANȚILOR ■ TEATRU ■ CINEMA ■ MUZICĂ ■ ARTE PLASTICE ■ MODĂ ■ UMOR ■ CUVINTE ÎNCRUCIȘATE ■ 22 DE PAGINI DE SPORT ■ ROMANUL NOSTRU POLIȚIST: „MISTERUL DIN FOTOGRAFIE" ■ VARIA ■

„Nu există și nu poate exista pentru un revoluționar o satisfacție mai mare decît aceea de a fi participant activ la realizarea năzuințelor poporului de bunăstare, de libertate, de fericire!"

NICOLAE CEAUȘESCU

Vom celebra, ca întotdeauna, cu fierbinte dragoste și nețărmurită recunoștință, în prima lună a noului an, la 26 ianuarie, ziua de naștere a tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, secretarul general al partidului, președintele României socialiste, cel mai ilustru și mai iubit fiu al neamului, omul care, prin cei peste 55 de ani de neobosită, nobilă și eroică activitate revoluționară dedicată cauzei sacre a patriei și revoluției, s-a identificat, în conștiința noastră, a tuturor, cu însuși simbolul Eroului Național, în expresia sa cea mai înaltă. Întemeietor al României socialiste moderne, numind cu numele său o epocă — epoca celor mai strălucite izbînzi ale creației noastre istorice, epoca maximei ascensiuni în civilizație a poporului de la Dunăre și Carpați — și personalitate de aură planetară a păcii, progresului, libertății și dreptății în lume, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU insuflă tuturor fiilor națiunii, strînși uniți în jurul partidului — inima țării, centrul vitalității și forței noastre — mîndria drumului pe care îl străbatem, certitudinea marilor lui împliniri viitoare.

LA MULȚI ANI, MULT IUBITE ȘI STIMATE TOVARĂȘE NICOLAE CEAUȘESCU, SPRE GLORIA ROMÂNIEI, SPRE FERICIREA POPORULUI NOSTRU, SPRE TRIUMFUL MARILOR IDEALURI ALE PĂCII ȘI CONCORDIEI UNIVERSALE!

EROU ÎNTRE EROII NEAMULUI

Sentimentul prin care trăiesc sărbătorile este bucuria. Astfel evaluăm acum, spre sfîrşit de an, rodnicia unui bilanţ, şi astfel vom trăi, la început de an, luciditatea alianţei noastre cu viitorul. Pentru că o sărbătoare este, în mod esenţial, un simbol, şi în desfăşurarea timpului ea reprezintă nu doar prilejul unui bilanţ pe o durată determinată ci chiar sensul acestei desfăşurări, ca expresie a conştiinţei ce atribuie timpului şi eforturilor oamenilor un ţel şi o direcţie.

Din această perspectivă, anii care au trecut de la Congresul al IX-lea al partidului ne-au încredinţat pe deplin că proiectul cutezător de edificare socialistă a României pe care tovarăşul Nicolae Ceauşescu îl prezenta atunci partidului şi poporului a rodit şi rodeşte fapte pe măsura adevărului său, printr-o ascendenţă continuă spre valorile de expresie supremă ale spiritului laborios şi pe temeiul încrederii prin care se fortifică orice opţiune dovedită înţeleaptă.

Prin el se-naltă cugetul și vrerea
Din tot cuprinsul țării spre zenit;
Înmănunchiată-n inima-i, puterea
Poporului e stîncă de granit.

Sub fruntea lui se-ncheagă
constelații
De visuri pentru cei ce sînt ori vin,
Croindu-i trainic drum acestei nații,
Stăpînă peste
propriu-i destin.

Cu mîna către cuimea-mpurpurată,
Celor ce-au pus în rodul muncii țel,
El secolul de aur îl arată
Și-n fruntea tuturora este el.

Treptele devenirii noastre, în acest răstimp, s-au succedat cu stringența unei logici sociale reciștigate prin ivirea, în primul plan al istoriei, a celui mai înțelept și cutezător dintre fiii patriei. Pe acest om, partidul și poporul îl așteptau. Pentru că forțele vii ale națiunii, temerar avîntate pe drumul noului dar izbindu-se nu o dată de bariere care îngreunau acest drum, așteptau ca ideile și idealurile scumpe de care-și legaseră destinul să iasă din scheme și dogme coercitive și să capete cu pregnanță și adevăr întruparea faptei. Națiunea întreagă îl aștepta pe revoluționarul și patriotul care, netributar nimănui ci doar credinței în idealul comunist și în nevoia de fericire a omului, punînd deasupra oricăror elemente de conjunctură vrerea poporului asupra drumului și destinului său, să transforme această vrere într-o grandioasă operă constructivă, în vrednicie și rodnicie istorică. Acest om era cunoscut, admirat și iubit pentru că se impusese, încă din primii ani ai tinereții, ca o conștiință vie a națiunii, a maselor ei truditoare, slujindu-le cu o devoțiune și cu o fermitate ce-i conferiseră o calitate umană nouă, unică, revoluționară, ridicată prin ani la prestigiul și puterea de semnificație a unui simbol.

A străbătut treptele formării sale ca revoluționar de profesie, asumîndu-și un destin de sacrificiu, de luptă, un destin eroic, angajîndu-se de la început, total și irevocabil, în prima tranșee a vieții politice, din nobila aspirație de a face din politică istorie, istorie la zi, de a transpune la scara unu pe unu a realității o filozofie constructivă, o filozofie care transformă lumea printr-o acțiune înscrisă deliberat sub semnul libertății și demnității omului. Ca membru al Comitetului Național Antifascist Român, luînd apărarea participanților la luptele din 1933, cărora li se inscenase la Craiova un nedrept proces, tovarășul Nicolae Ceaușescu a im-

→

E mamă devotată,
simbolul omeniei,
Elena Ceaușescu, savant și
cărturar,
conducător politic, spirit al României,
destin ce luminează și ce aduce har.
Zîmbetul ei de soare ne încălzește ființa,
cuvîntul ei înaltul răsună înțelept
unind flacăra școlii, cultura țării,
știința,
candoarea și iubirea în omul bun și drept.
I se cuvine astăzi un „La mulți ani!" frumos
din pieptu-acestor plaiuri trecute în baladă,
din pieptul unor oameni care-i aduc prinos
chiar inima lor mare și dragostea curată.

→

pus, de la cea mai fragedă vîrstă, imaginea unui luptător dîrz și neînfricat. Destinul revoluționar al tînărului Nicolae Ceaușescu, cărula partidul și organizația sa de tineret îi încredințau importante munci de răspundere, dobîndea contururi tot mai ferme. La procesul de la Brașov al grupului de luptători comuniști și antifaciști, din 1936, tînărul revoluționar Nicolae Ceaușescu și-a îndeplinit în mod strălucit rolul încredințat de partid și, cu inteligență și combativitate, s-a transformat din acuzat în acuzator, demascînd primejdia pe care o reprezentau organizațiile fasciste, agenturi ale hitlerismului, și subliniind că fascismul constituie un grav pericol pentru libertatea și independența țării. Teroarea exercitată asupră-i de organele represive, prigoana și temnița, cu întregul lor cortegiu de crîncene încercări, n-au izbutit decît să forjeze dîrzenia și curajul eroicului militant comunist, care, la 1 Mai 1939, în plină ofensivă a fascismului, își asuma rolul — de maxim risc și de maximă cutezanță — de a ridica, organiza și conduce masele muncitoare din București în cea mai impunătoare manifestație antifascistă din Europa epocii. Evenimentele, sarcinile revoluționare au cerut apoi ca, în anii de după război, tovarășul Nicolae Ceaușescu să îndeplinească tot mai importante munci de partid și de stat. Și a făcut mereu, într-un înalt grad, dovada unei inepuizabile energii creatoare. În orice muncă, oriunde s-a aflat în acei ani tumultuoși din zorii revoluției și construcției socialiste, toți cei care l-au cunoscut, toți cei împreună cu care a lucrat sau pe care îi îndruma au remarcat calitățile sale politice și morale excepționale, înaltul spirit revoluționar, patriotismul luminat, atașamentul profund și dăruirea totală față de cauza socialismului și comunismului.

Generator și conducător al energiilor tinere ale națiunii, comandant de frunte în strategia revoluției, ridicînd la strălucire și

Ce pur cristal ar fi să înfirip,
Ce piatră rară să găsesc în minte,
Spre-a oglindi această frunte,
Spre a răsfrînge acest chip

În care se adună, într-un imens
rotund,
Spirala nesfîrşită a gîndului fecund
Şi raţiunea care nu se teme
Căi noi să taie pentru noua vreme.

S-aleg poate cleştarul cel limpede
de-amiază,
În care nici o umbră nu cutează
Urîndu-i sănătate, putere şi tărie,
Ani mulţi şi neumbrită bucurie,
Urări pe care ţara întreagă i le-nchină
La anii de avînt şi de lumină.

ilustrînd cu geniu cele mai nobile însuşiri ale neamului, alesul comuniştilor şi al ţării îşi cucerise, în 1965, înalta stimă şi dragostea acestora, numele său devenind tot mai mult un simbol încărcat de întreaga iradiaţie a speranţelor într-un viitor mai bun.

De atunci, prin opera sa teoretică şi practică, a înfăptuit o adevărată revoluţie în plină revoluţie. Iar anii care au trecut de la acea vară de neuitat a anului 1965, cînd Congresul al IX-lea al comuniştilor l-a ales să conducă destinele partidului şi ale naţiunii, au dobîndit, prin densitatea şi prin grandoarea construcţiei lor, dimensiunile şi atributele unei epoci. O epocă pe care o definim, în istoria contemporană a României, cu numele celui care îl este temerar iniţiator, suprem garant şi strălucitor simbol: Epoca Nicolae Ceauşescu.

Realizările de însemnătate istorică obţinute de poporul român în această perioadă sînt indisolubil legate de valoarea deosebită, determinantă, a contribuţiei personale a tovarăşului Nicolae Ceauşescu la elaborarea ca şi la aplicarea strategiei de ridicare a ţării pe trepte superioare de progres şi civilizaţie.

Prin aplicarea creatoare a legilor obiective ale dezvoltării sociale la particularităţile concret-istorice ale ţării noastre, în funcţie de cerinţele fiecărei etape parcurse, tovarăşul Nicolae Ceauşescu a fundamentat ştiinţific stadiile de dezvoltare a economiei socialiste româneşti, programele de dezvoltare economică a României prin forţele sale, pe baza propriului ei efort. Au fost elaborate, astfel, orientări fundamentale privind acumulările înalte, transformarea structurii industriei în favoarea ramurilor de tehnicitate ridicată, care asigură valorificarea superioară a potenţialului naţional material şi uman, tezele de o excepţională însemnătate cu privire la promovarea progresului tehnic, cu privire la primatul factorilor calitativi, intensivi, pentru creşterea

→

Din istorie vine, ca pe-o
aspră cărare de munte
Pîndită de capcane,
vînată de primejdii,
Pe care, copil, a-nvățat să
le-nfrunte
Incingînd toate armele
De cavaler ne-nfricat al
nădejdii.
Cu ochii izvoarelor a
văzut în partid
Înălțimea poporului care
niciodată nu moare.
Numai el a smuls din
pămînt,
Cum se dezgroapă,
primăvara, vița de vie,
Într-un mănunchi de
lujere îngemănînd
Seva neliniștită-a
cuvintelor:
„Să fim comuniști de
omenie!"
Numele lui, dacă-l chemi,
o să răsune
Din fiece inimă, din toate
pridvoarele țării
Și mai departe, din lume,
Ca un imn al credinței în om,
Ca un ecou al admirării.

→

productivității muncii și a competitivității produselor, pentru reducerea cheltuielilor materiale în concordanță directă cu eforturile făcute pentru asigurarea bazei energetice și de materii prime. În același timp, potrivit orientărilor și sarcinilor indicate de tovarășul Nicolae Ceaușescu, s-a acționat și se acționează perseverent, sistematic, pentru aplicarea și perfecționarea mecanismului economico-financiar bazat pe autoconducerea muncitorească, pe autogestiune și autofinanțare, pentru îmbunătățirea organizării științifice a producției și a muncii, pentru ridicarea nivelului de pregătire profesională a oamenilor.

Dezvoltarea multilaterală a societății românești, ca strategie fundamentată riguros științific de geniul creator al tovarășului Nicolae Ceaușescu, reprezintă un concept propriu, revoluționar, al partidului nostru în edificarea noii societăți în România și această concepție novatoare a condus, între altele, la reașezarea agriculturii în drepturile ei firești, ca ramură economică de bază în sistemul economic unitar al patriei. S-a conturat astfel și s-a dezvoltat, prin contribuția originală a tovarășului Nicolae Ceaușescu, un concept de importanță esențială pentru progresul agriculturii noastre, și anume conceptul noii revoluții agrare. Aceasta trebuie privită, cum sublinia secretarul general al partidului nostru, ca o ascensiune spre o nouă calitate în toate planurile muncii din agricultură, pentru atingerea rezultatelor ce întruchipează o agricultură intensivă, de înalt randament economic. Traducerea în viață a acestor cerințe presupune, se înțelege, transformări radicale atît în sfera forțelor de producție, a bazei materiale și a cercetării științifice, cît și în sfera relațiilor de producție, prin intensificarea activităților social-culturale menite să configureze locuitorilor de la sate profilul spiritual al unui om cu o înaltă pre-

Cînd rostim numele lui,
ne-apar în preajmă
chipurile țării preschimbate,
orașe și ținuturi trec pe lîngă noi
în nestavilită erupție.

Cînd rostim numele lui,
ținem sfat de taină cu viitorul,
marcați de gîndurile sale
din ordinul clasei muncitoare.

Cînd rostim numele lui,
ne gîndim la toți marii fii
ai Patriei,
aducînd omagiul nostru fierbinte
primului muncitor al țării.

---

gătire politică și în contact permanent cu valorile fundamentale ale științei și culturii.

Cu excepționala sa putere de pătrundere și analiză a proceselor și legităților dezvoltării sociale, care a dat întotdeauna un sens dialectic, militant și mobilizator gîndirii și acțiunii sale politice, tovarășul Nicolae Ceaușescu a definit o viziune nouă, cuprinzătoare și înaintată cu privire la rolul științei ca forță nemijlocită de producție. Pentru prima oară în istoria țării, sub conducerea directă a tovarășului Nicolae Ceaușescu a fost elaborată și promovată consecvent o politică de dezvoltare a științei orientată ferm spre soluționarea problemelor fundamentale ale producției materiale, ale vieții economico-sociale. Orientarea și concentrarea forțelor din institutele de cercetare științifică și inginerie tehnologică spre domenii de importanță decisivă pentru progresul economiei naționale, al întregii societăți, realizate sub conducerea și îndrumarea directă a tovarășei academician doctor inginer Elena Ceaușescu, președintele Consiliului Național al Științei și Învățămîntului, strălucită personalitate a vieții noastre politice și științifice, savant de renume mondial, au determinat o puternică punere în valoare a potențialului de creație tehnico-științifică proprie, ce aduce în prezent o contribuție remarcabilă la dezvoltarea tehnologiei și introducerea largă a progresului tehnic în toate ramurile economiei naționale, la afirmarea continuă a științei românești pe plan internațional.

În acești ani, prin revigorarea de substanță a conținutului și sensurilor democrației, ca și prin conturarea, într-o viziune armonioasă, a formelor ei concrete de manifestare, a fost edificat în România, prin contribuția hotărîtoare a tovarășului Nicolae Ceaușescu, un amplu sistem de organisme și structuri democratice, reprezentînd corespondentul în plan politic al nou-

→

În prag înalt de zi
aniversară
le-nstrună versule rostul
sonor
din tenic unitate tuturor
cîntînd un om
sărbătorim o țară!

Astfel, intr-un
dangătul,
ne-ntruchipăm, noi toți, la
veac știut,
mai drept și spornic
înpămîntat în lut,
cinstindu-ne cum trebuie
poporul

Se-ntoarce rodul cald cu
tot e amintit
și bucură adîncul
cunoscut
și sîngele din care și-a
tesut
rasmata vie a marilor
secole

Prin el, s-aducem deci,
încă o dată,
cinstire și prinos
neabătut
[illegible] pătrunzătoare
la născut
și căreia-i închina
el însuși
viața toată

→

lui statut economic și social al oamenilor muncii. Astfel, din inițiativa și cu participarea nemijlocită a secretarului general al partidului, a fost creat un cadru democratic nou, original, unic în felul său, după cum l-a definit tovarășul Nicolae Ceaușescu. Acest cadru reunește, în lumina conceptului fundamental al democrației muncitorești-revoluționare, o multitudine de structuri și mijloace, de organe și organisme ce funcționează la toate nivelurile societății și în toate sectoarele de activitate. Centrul de convergență al tuturor acestor structuri, mijloace și forme prin care se manifestă, cu un dinamism fără precedent, acțiunea socială de masă în România de azi este Frontul Democrației și Unității Socialiste, condus de secretarul general al partidului, președintele Republicii, tovarășul Nicolae Ceaușescu, activitatea sa în fruntea celui mai larg și reprezentativ organism politic din societatea noastră întruchipînd un veritabil simbol al unității poporului în jurul partidului, al strălucitului său conducător.

Însuși partidul, din inițiativa și sub înalta sa veghe, și-a sporit continuu — și cu o nobilă și viguroasă pregnanță — rolul conducător, exercitîndu-și istorica misiune într-un chip nou, revoluționar și eficient, transformîndu-se, cu adevărat, în centrul vital al națiunii, acționînd, în toate împrejurările vieții, cu poporul, pentru popor, dînd o nouă și amplă deschidere eforturilor creației naționale, edificării României de azi și de mîine, întemeiind această edificare pe făurirea omului nou, a patriotului și revoluționarului ardent, cu o înaltă conștiință și cu un orizont științific, tehnic și cultural la nivelul de exigență al veacului.

Personalitate de seamă a lumii contemporane, președintele Nicolae Ceaușescu întruchipează, în conștiința popoarelor iubitoare de pace și progres, virtuțile alese ale unui mare om politic, înzestrat cu o rară capacitate de discernămînt și analiză și do-

Cînd rostiți numele patriei
amintiți-vă mai ales
istoria și oamenii ei,
cei care au făcut să existe
și arbori, și păsări, și rîuri
Cînd rostiți numele patriei
gîndiți-vă, mai cu seamă azi,
la omul ales acum de istorie

Rostiți numele
odihnă cu mine
cu arborii, cu păsările, cu rîurile
Cînd rostiți numele patriei
amintiți-vă arborii ei
Dintotdeauna,
arborii
au iubit verticala și cerul!

---

vedînd un remarcabil spirit dinamic și constructiv în efortul de edificare a unor relații, între statele lumii, întemeiate pe principii de drept internațional, de respect al suveranității și independenței, de neamestec în treburile interne, de egalitate în drepturi și de avantaj reciproc. Pacea, cheie de boltă a demersurilor și acțiunilor românești, a reprezentat și reprezintă în concepția președintelui Nicolae Ceaușescu — căruia conștiința contemporaneității i-a conferit înaltul titlu de Erou al Păcii — nu doar o alternativă rațională a conflictelor și tensiunilor de tot felul, ci și cadrul imperativ pentru făurirea unei lumi a omeniei, a echității, a respectării în fapte și nu numai în vorbe a dreptului popoarelor de a fi ale lor, pentru crearea unui climat de liber acces la progres, la transformarea șanselor dezvoltării în progres real.

România se pregătește acum să treacă într-un stadiu nou, de țară socialistă mediu dezvoltată. Așa cum arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu, împlinirea acestui țel depinde de asumarea, în munca și viața noastră de fiecare zi, a noii calități pe care cîrmaciul destinului național ne-a fixat-o drept cotă de ideal și de faptă. Prin înfăptuirea istoricelor sarcini stabilite de Congresul al XIII-lea și Conferința Națională ale P.C.R., în fața noastră se deschid drumurile unei mari creații, decisă și condusă de încercatul și eroicul nostru partid. Încrederea într-un viitor tot mai luminos, pe care poporul se angajează să-l apropie prin muncă neobosită, sub conducerea partidului său, a devenit, astfel, una din legile de temelie ale acestui timp măreț, cînd țara are în frunte pe cel mai binemeritat dintre bărbații ei, pe cel mai iubit fiu al națiunii, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Omagiindu-l, cu prilejul zilei sale de naștere, pe mult iubitul ei președinte, adresîndu-i din adîncul inimii calde urări de sănătate și fericire, de viață lungă și putere de

→

Veniți voi toți cu flamurile zării,
voi oameni codri cîmpuri și nisipuri
din cît Carpații pînă-n țărmul mării
[illegible] și [illegible]

Să-ți fie și să răsune peste vreme
metalul cor din suflete năzdat
[illegible] și în poeme
E., Ceaușescu Marele Bărbat!

---

muncă, națiunea română își exprimă sentimentele de aleasă stimă și prețuire, de dragoste și respect față de marele ei conducător, pentru bărbatul care călăuzește, cu spirit tînăr și neobosit, mareața operă de ctitorire a României noi. Cu admirație și recunoștință, celebrăm virtuțile unui destin exemplar în istoria noastră. Este destinul unui om care a dat un nou curs istoriei, simbolizîndu-l cu numele său: NICOLAE CEAUȘESCU, ctitorul României noi!

Vor trece ani, România noastră va fi alta, își va anexa noi dimensiuni, noi străluciri ale peisajului și ale vieții oamenilor, dar nimeni nu va uita vreodată — cît va dăinui acest pămînt — fierbintele iulie 1965, cînd partidul și națiunea, într-un vibrant consens, ca totdeauna în momentele decisive ale devenirii neamului, l-au ales în fruntea destinelor lor pe omul cel mai necesar acelui istoric ceas, ca și ceasurilor ce au urmat, pe omul care, de 24 de ani, concepe, conduce, chezășuiește insuflețitul nostru mers spre rîvnitele culmi ale civilizației și progresului: tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU.

PARTIDUL — CEAUȘESCU — ROMÂNIA înseamnă astăzi pentru noi, cum spune poetul, tot ce avem mai scump pe acest pămînt.

În aceste strălucitoare simboluri ale ființei noastre ne proiectăm întreaga dăruire de cuget și faptă, întreaga noastră încredere în viitorul de aur — operă a partidului, înfăptuită de milioanele de mîini ale oamenilor de la Dunăre și Carpați.

D. CONSTANTINESCU

23 AUGUST 1944 - 1989

45 de ani de la epopeea revoluției

23 August 1944 a chemarea partidului comunist românesc. Prin un act temerar de voință și vitejie s-a dărâmat sistemul fascist, instaurând [illegible] a revoluției

A [illegible] forțele pe [illegible] de [illegible] de [illegible] al dreptului

Istoria a spus, n-are memorie decît pentru lucrurile esențiale și, dintre evenimentele de răscruce care ne-au hotărît prin timp devenirea, binemeritînd o aleasă filă în cartea patriei, se detașează asemenea unui pisc — împlinind în înălțimile lui suverane o întreagă lucrare a secolelor și deschizînd-o amplu spre viitor — actul revoluționar de la 23 August 1944, cărula îl vom celebra, în 1989, a 45-a aniversare. Acest act crucial din istoria neamului de la Dunăre și Carpați „a marcat — după cum sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu — începutul revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă, care a dus la cucerirea adevăratei independențe, la transformarea revoluționară, socialistă a României. Masele populare și-au dobîndit, cu arma în mînă, dreptul de a fi stăpîne pe bogățiile naționale, de a-și făuri destinele potrivit intereselor și aspirațiilor proprii, precum și posibilitatea de a construi pe pămîntul patriei cea mai dreaptă și mai înaintată orînduire socială — orînduirea socialistă și comunistă".

La 45 de ani de la revoluție și la 24 de ani de la Congresul al IX-lea al partidului — eveniment similar, ca greutate și consecințe istorice, cu însuși marele act din August, cărula i-a dat noi și tăcere aripi, inaugurîndu-i epoca supremelor biruințe pe toate planurile, „Epoca Nicolae Ceaușescu" — privirea istoricului, întoarsă spre zorii de foc ai noului nostru destin, descoperă, întemeiată pe evidențe și fapte vii, pe fundamentul de nezdruncinat al documentului, noi dimensiuni și semnificații, noi și grăitoare dovezi despre covîrșitorul rol pe care l-a jucat în istoria noastră — și, prin noi, în cea a umanității — ziua de 23 August 1944.

Este ceea ce își propun să înfățișeze — așezînd Augustul revoluționar românesc în contextul celui de al doilea război mondial — paginile care urmează, atestînd prin mărturiile vremii excepționala însemnătate a unui eveniment despre care istoria încă va mai vorbi.

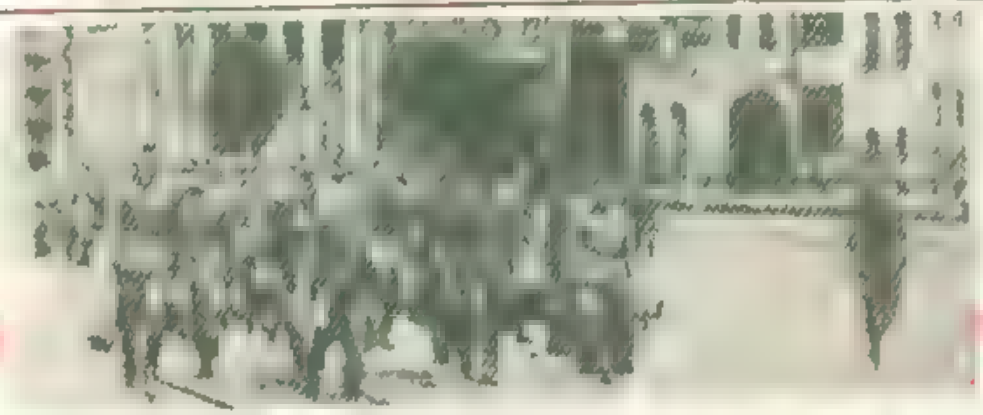

moment crucial al istoriei naționale și universale

„23 August 1944 s-a dovedit a fi una din zilele decisive ale întregului război": formula îi aparține reputatului istoric britanic John Erickson, unul dintre cei mai buni cunoscători ai principalului teatru de operații al celui de-al doilea război mondial — frontul de est. Această evaluare se sprijină pe constatarea amplelor consecințe strategico-politice ale actului revoluționar de la 23 August 1944, istoricul britanic întîlnindu-se aici cu alți cercetători străini care au văzut în catastrofa suferită de Wehrmacht în România, în vara anului 1944, un nou Stalingrad. Analiza impactului acțiunii curajoase a României asupra desfășurării celui de-al doilea război mondial dovedește că ea a precipitat prăbușirea Germaniei hitleriste cu cel puțin 200 de zile.

Pentru a înțelege mai bine ce au însemnat aceste 200 de zile, ca și marea translație de front efectuată în decurs de două săptămîni ca urmare a revoluției române, este necesară examinarea strategiei lui Hitler în vara anului 1944, astfel cum ea se dezvăluie într-o sursă care nu a fost pînă acum valorificată în istoriografia noastră: jurnalul generalului Karl Koller, șeful de stat major al Luftwaffe, amplu utilizat și citat de publicistul englez David Irving.

La 3 iulie 1944, el consemnează discuția dintre Hitler și feldmareșalul Albert Kesselring, comandantul frontului din Italia. După ce a ascultat raportul — în tonalități sumbre — al acestuia, Hitler i-a explicat concepția strategică care trebuie să călăuzească desfășurarea operațiunilor militare ale Wehrmachtului. „Fuhrerul a răspuns amănunțit la toate acestea — notează Koller — și explică de ce noi trebuie să luptăm pentru fiecare metru pătrat de teren — deoarece pentru noi a cîștiga timp înseamnă totul, acum. Cu cît vom ține mai mult pe inamic la periferie, cu atît va fi mai bine. Poate că soldatul de rînd sau subofițerul nu înțeleg de ce li se cere să lupte în munții Abruzzi în loc de Apenini, dar comandantul lor suprem trebuie să înțeleagă de ce și să se conformeze, deoarece interesele luptei duse de Germania transcend pe acelea ale fiecărui soldat. / Referindu-se la războiul aerian, Fuhrerul subliniază din nou cît de enorm diferită ar fi situația dacă noi am mai avea superioritatea aeriană. Sîntem pe punctul de a o redobîndi — cel puțin parțial — dar pentru aceasta avem nevoie de timp și nu trebuie să cedăm teren pînă atunci."

Declarațiile făcute de Hitler lui Kesselring trebuie plasate în continuarea discuției din ziua anterioară dintre Hitler și Karl-Otto Saur, locțiitorul lui Albert Speer, ministrul armamentului. În cursul unei conversații telefonice, Saur, răspunzînd la o întrebare a lui Hitler privind producția avioanelor de vînătoare, a arătat că în iunie fuseseră fabricate 2600 aparate mono- sau bimotoare; în iulie era programată o creștere la 3000 aparate, în august la 3300, apoi, sporindu-se lunar producția cu 300 de aparate, să se ajungă la 4500 aparate în decembrie. „Aceasta — a conchis Saur — va face ca producția noastră totală de avioane să fie, în cele din urmă, de 6500 aparate, dintre care 5000 vor fi avioane de vînătoare mono- sau bimotoare."

Optimismul lui Saur nu era unul de comandă, pentru că, de la începutul anului 1942 și pînă la mijlocul anului 1944, producția de război a Germaniei hitleriste s-a triplat.

Producția de război a Germaniei naziste a atins apogeul, pe ansamblul ei, în iulie 1944 (pe ramuri specifice, apogeul a fost atins la munții în septembrie, la arme în decembrie, la tancuri și

23 AUGUST 1944 - 1989

Actul revoluționar de la 23 August a scurtat cu cel puțin 200 de zile durata războiului

In imagine oștenii noștri intrați în București, ajungând pe Calea Victoriei spre Piața Palatului

decembrie, la avioane în iulie). Așa cum subliniaza și mareșalul Uniunii Sovietice, G.K. Jukov, „Industria Germaniei a atins, în iulie 1944, punctul culminant al dezvoltării sale în anii războiului. Uzinele germane au produs, în prima jumătate a anului, peste 17 000 de avioane, aproape 9 000 de tancuri grele și mijlocii. Producția de oțel era de trei ori mai mare decît producția de oțel a industriei grele sovietice." Și sub aspect cantitativ și sub aspect calitativ, tehnica de luptă a Wehrmachtului a cunoscut progrese remarcabile în anul 1944. De la pușca automata de asalt MP 42 — cea mai bună din dotarea infanteriei germane — și gurile de foc de 128 mm K/44,155 mm obuzier/44, prin tancurile și lunetele de asalt (Tiger II, Konigstiger, Jagdpanther, Jagdtiger), pînă la avioanele cu reacție (Heinkel 162, Messerschmitt 262 A-2, Arado 234), industria de armament a Reichului a dat o tehnică de luptă de înaltă calitate. Se mai adăugau noile arme aeriene: bombe zburătoare V-1 și racheta balistică V-2, care, mai ales cea de-a doua, aveau să constituie o noutate cu mari consecințe în dezvoltarea tehnicii de luptă.

Hitler miza pe valoarea acestor produse ale industriei de război. Ceea ce îl preocupa cel mai mult în vara anului 1944 — și conversația cu feldmareșalul Kesselring o dovedește și ea — era redobîndirea controlului spațiului aerian al Reichului.

Articularea raționamentului său era următoarea: sporul cantitativ și calitativ al aviației — avioane de vînătoare și noile mijloace de bombardament V-1 și V-2 — pentru a proteja centrele vitale ale industriei de război și, respectiv, pentru a lovi din nou teritoriul britanic, la adăpostul acoperirii aeriene, creșterea masivă a producției de armament, mai ales a blindatelor; o dată refăcută înzestrarea cu armament a Wehrmachtului, acțiuni de luptă care să redea inițiativă strategică Reichului.

Dacă se are în vedere că, în cursul anului 1944, industria de război germană a produs 27 680 de tancuri și 40 593 de avioane, raționamentul dictatorului naziist nu mai apare o simplă himera. Pentru ca el să devină o realitate, măcar pînă la ultimul său segment (reluarea inițiativei strategice), era nevoie de timp.

Timpul devenise, în vara anului 1944, miza principală a războiului, astfel cum îl concepea atunci Hitler.

Revoluția de la 23 August 1944, inițiată, organizată și condusă de Partidul Comunist Roman, a lovit tocmai în capitalul de timp al Germaniei naziste. Pe teritoriul românesc existau două poziții excelente de apărare: îndelungata linia Focșani-Nămoloasa-Brăila și aliniamentul Carpaților. Prima — considerata drept „una dintre cele mai puternice poziții de apărare strategică din Europa", cea de a doua cu evidente posibilități de a multiplica situație creată forțelor aliate de rezistența Wehrmachtului la Monte Cassino — „Verdunul Italiei". Acțiunea Romaniei a făcut imposibilă executarea directivelor lui Hitler din 23, 26 și 29 august, care aveau drept obiectiv — primele doua — să păstreze sub control linia Focșani-Nămoloasa-Brăila și ultima să organizeze rezistența pe aliniamentul Carpaților.

Prin revoluția romana din august 1944, cel de-al doilea război mondial a fost astfel scurtat cu cel puțin 200 de zile; 200 de zile care reprezentau o parte esențiala din cel mai prețios capital pe care miza atunci Germania hitleristă timpul. Timpul necesar pentru a permite industriei să produca armamentul perfecționat, prezentat mai sus, într-un efort de a schimba cursul războiului. Acțiunea Romaniei a a produs, așadar, într-un moment cînd înfrîngerea celui de-al treilea Reich nu era încă — după cum observatorii, comentatorii războiului au fost de acord — clară.

Actul revoluționar de la 23 August 1944 — operă a întregii națiuni romane, unita sub steagul luptei pentru apararea independenței și suveranității naționale, al luptei împotriva fascismului și înrobirii, steag înălțat de Partidul Comunist Român — a deschis un ev nou în multimilenara istorie a poporului român și, în același timp, prin consecințele sale strategico-politice, a devenit unul din evenimentele decisive ale celui de-al doilea război mondial. Așa cum releva publicistul vest-german Siegfried Kogelfranz, niciodată un singur eveniment nu a provocat, într-un timp atît de scurt, pierderea unor teritorii atît de întinse și a unor efective atît de numeroase, ca aceea suferită de Germania hitleristă în urma revoluției române din august 1944.

FLORIN CONSTANTINIU

DEMOCRAȚIA ROMÂNEASCĂ AZI

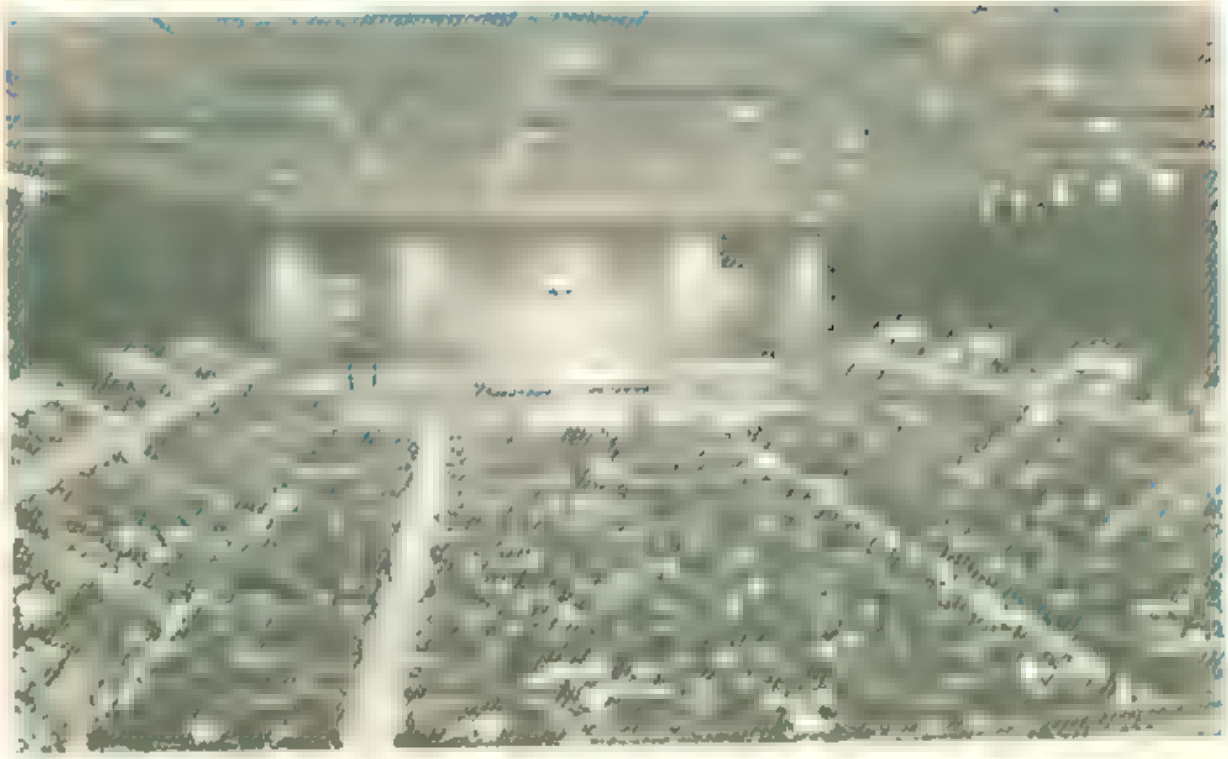

Condiție esențială și deopotrivă rezultat firesc al transformărilor structurale implicate de **făurirea societății socialiste** multilateral dezvoltate, procesul democratizării continue a tuturor resorturilor decizionale integrate organizării și conducerii social-politice și economice evidențiază pregnant forța socialismului românesc de a afirma esența noii ordini — ca societate a muncii creatoare libere, în care omul **devine**, prin propria acțiune revoluționară valoare și scop suprem — în însăși existența concretă a mijloacelor socialmente validate, de exercitare a puterii politice de către **întregul popor. Partidul Comunist** Român, secretarul său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, au adus contribuții de o excepțională valoare la îmbogățirea teoriei și practicii democrației socialiste originalitatea profundă a concepției românești cu privire la participarea **nemijlocită** a poporului la conducerea vieții sociale constituind **un remarcabil aport** la dezvoltarea și perfecționarea tezaurului gândirii comuniste mondiale. Partidul nostru apreciază că sistemul concret al democrației socialiste capătă caracteristici specifice de la o etapă istorică la alta, de la o țară la alta, în funcție de particularitățile istorice naționale, economice și culturale, de stadiul concret al construcției socialiste și înaintării spre comunism. Democrația socialistă are astfel un esențial rol **creator** însăși, făurirea socialului — creație socială conștientă — impunând mobilizarea activă și responsabilă a întregului popor. Așa cum evidențiază secretarul general al partidului, **„cînd vorbim de lapiul că reali**

23 AUGUST

ANUL 45 AL LIBERTĂTII

CONDUCEREA DE CĂTRE PARTID — PREMISĂ POLITICĂ A AFIRMĂRII ȘI PERFECȚIONĂRII DEMOCRAȚIEI

[illegible]

a poporului „Condiția indispensabilă a democrației reale este [illegible] lichidarea inegalităților economice și de clasă, înlăturarea exploatatorilor, cucerirea puterii de către cei ce muncesc instaurarea proprietății socialiste asupra mijloacelor de producție și realizarea repartiției după principiul socialist". Trebuie evidențiat faptul că procesul concret de democratizare își găsește [illegible] o complexă [illegible] cadrul operațional [illegible] de către întregul popor. Caracterul continuu al procesului revoluționar [illegible] programatic, capacitatea sa de făuritoare [illegible] social-economice și [illegible] cel mai rațional [illegible] caracterizat, prin mecanismul său specific de o definitorie implicare conștientă [illegible] prin consecințele sale de [illegible] prima oară în istorie, o societate care este ea însăși revoluționară. Orînduirile sociale [illegible] n-au avut capacitatea [illegible]

→

zăm socialismul cu poporul și pentru popor, nu declarăm aceasta ca o frază abstractă, generală, ci pornind de la faptul că rolul hotărîtor în tot ceea ce realizăm și vom realiza îl reprezintă omul — omenii" [illegible] Întreaga putere în Republica Socialistă România aparține poporului liber și stăpîn pe soarta sa [illegible] se află azi România pe drumul devenirii sale comuniste, este în măsură să asigure [illegible] rale ale colectivităților [illegible] Esența democrației socialiste — [illegible] constă în aceea că poporul devenit stăpîn pe puterea politică și pe mijloacele de producție trebuie să participe nemijlocit la întreaga activitate de conducere a vieții economico-sociale. Motivarea participării nemijlocite a poporului la conducerea [illegible] a semnificativa creștere a ponderii formelor directe față de cele reprezentative, [illegible] a potențialului creator al poporului [illegible] a asigurării reale a posibilității sale de a controla întreaga activitate social-politică. Dorim ca democrația pe care noi o realizăm în România — arăta secretarul general al partidului — să fie o democrație a participării directe, conștiente a clasei muncitoare a tuturor categoriilor la conducerea societății, ca organele de conducere să fie mai bine supuse controlului maselor populare, să lucreze în strînsă unitate și colaborare

→

și contrarevoluționare. Iată de ce fiecarea din tre aceste societăți ca reprezenta perfecțiunea organizării sociale a fost spulberata tocmai de catre mișcarea revoluționara care au dus la instaurarea lor. Socialismul este primul tip de organizare conștienta a societății care are capacitatea funcțiara de a se autoregenera, de a se perfecționa continuu, de a menține și cultiva starea revoluționara. Or, tocmai sarcinile istorice ale revoluției socialiste, cele ale construcției socialiste, impun în mod obiectiv creșterea rolului conducator al partidului în cadrul unui proces de complexa democratizare a tuturor articulațiilor vieții sociale economice, de atragere larga a activitatea de conducere a tuturor oamenilor muncii. În acest sens, cere tovarășul Nicolae Ceausescu, **„sa întărim rolul conducator al partidului, care trebuie sa se manifeste prin integrarea sa în întreaga activitate economico-sociala. Cadrele, organele de partid trebuie sa acționeze nu deasupra organelor de stat sau economico-sociale, ci în interiorul acestora, integrîndu-se în întreaga lor activitate, fiind cele mai active în îndeplinirea neabatută a legilor, hotarîrilor și planurilor de dezvoltare economico-sociala. Sa întarim continuu unitatea și forța de lupta a partidului, unitatea întregului popor în cadrul Frontului Democrației și Unității Socialiste!"**

Legitimitatea istorica și logica a poziției partidului de centru vital al națiunii, de a care radiaza energia ce asigura funcționarea întregului sistem social, este pe deplin confirmata de întreaga evoluție a societății românești contemporane. Așa cum arata secretarul general al partidului, **„cînd poporul devine cu adevarat stapîn pe destinele sale, cînd partidul aflat la guvernamînt este el însuși țesut din rîndul poporului și își trage forța și seva din rîndurile clasei muncitoare, ale țaranimii și intelectualității, în aceste condiții întarirea rolului de conducator politic al partidului constituie chezășia și necesitatea pentru asigurarea dezvoltarii democrației, pentru participarea maselor largi la conducerea societății".**

FRONTUL DEMOCRAȚIEI ȘI UNITĂȚII SOCIALISTE — EXPRESIE A UNITĂȚII POLITICE A POPORULUI ÎN JURUL PARTIDULUI

Conducerea de catre partid a întregii vieți politico-economice și social-culturale din patria noastra realizîndu-se, ca și construcția socialistă, „cu poporul și pentru popor", se manifesta cu precadere ca o activitate de îndrumare și orientare la nivelul adoptarii programelor generale ale dezvoltarii și deci este o activitate permanenta a partidului, a cadrelor de partid în toate nivelele societății. Acest proces de integrare a partidului în popor, rolul și atribuțiile tuturor organizațiilor de masa și obștești la activitatea de conducere a societății. Toate aceste organizații au prin statutul lor menirea de a contribui nemijlocit la educarea conștiinței socialiste a membrilor lor, de a desfășura o complexa activitate de educație comunista și revoluționara, de a mobiliza energiile și talentele lor în vederea transpunerii în viața a principiilor politicii partidului. În același timp, ele acționează pentru rezolvarea unor probleme specifice categoriilor sociale umane și profesionale pe care le reprezinta, determinînd prin măsuri adecvate adoptarea unor decizii care sa facă posibila aceasta rezolvare. Astfel, sub conducerea forței politice centrale, Partidul Comunist Roman, organizațiile de masa și obștești sînt profund implicate în activitatea de elaborare și îndeplinire a hotarîrilor care se adopta.

Cadrul general de valorificare a potențialului acestor organizații îl reprezinta **Frontul Democrației și Unității Socialiste** care prin intermediul lor precum și al organizațiilor proprii atrage practic întreaga masa a cetașilor la viața politica a țarii. În același timp, organizațiile membre ale F.D.U.S. sînt implicate în diverse forme de conducere democratica, participativa a societății noastre și a economiei — reprezentanții organizațiilor de sindicat și tineret luînd parte prin legea din consiliile oamenilor muncii.

Esența activității desfășurate de Frontul Democrației și Unității Socialiste de organizațiile care fac parte din el constă în realizarea unei **profunde unități a întregii noastre națiuni care, sub conducerea politica a partidului,** înscriindu-se din ce în ce mai profund în procesul realizarea acestei unități și făurește în mod obiectiv viitorul comunist. Un rol deosebit în realizarea acestei importante misiuni politice are activitatea de formare și ridicare specifica a omului nou. Așa cum evidențiaza secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceausescu, **„toate organizațiile Frontului Democrației și Unității Socialiste, sindicatele, Organizația Democrației și Unității Socialiste și aș sublinia în mod deosebit tineretul, organizațiile de femei trebuie sa se angajeze cu toate forțele în aceasta activitate uriașa de transformare a oamenilor. Avem nevoie de oameni cu spirit revoluționar, pentru ca numai cu asemenea**

oameni, cu muncitori, cu țărani, cu intelectuali, cu un tineret revoluționar vom asigura înfăptuirea noii etape a revoluției și trecerea spre comunism .

ESENȚA SISTEMULUI DEMOCRAȚIEI NOASTRE: PARTICIPAREA ÎNTREGULUI POPOR LA VIAȚA POLITICĂ A ȚĂRII

Caracterul **muncitoresc** al democrației de **azi din România este dat, în primul rînd, de poziția conducătoare a clasei muncitoare, al cărei detașament de avangardă** [illegible] Partidul Comunist Român [illegible] rolul de conducător politic al întregului popor. Totodată acest caracter [illegible] rolul primordial al muncii [illegible] creatoare de bunuri materiale și spirituale în sistemul de valori al societății noastre, precizînd poziția socială determinată de **pe care cetățenii** patriei noastre [illegible] mai și exercite dreptul de [illegible] **oameni ai muncii**. Această poziție a activității creatoare de [illegible] progresului general al patriei permite integrarea practică a tuturor celor ce muncesc, **indiferent de profesie, în poporul** [illegible] muncitor care [illegible] exercita în fapt dreptul și puterea politică. Tocmai în [illegible] optimizarea structurilor și funcționalității sistemului democrației socialiste este orientată programatic către sporirea accesului întregului popor la puterea politică, trecerea de la dictatura proletariatului la statul democrației muncitorești revoluționare dezvoltă un proces amplu de transformare a unei societăți formate din [illegible] **într-un popor unic** muncitoresc. Socialismul românesc nu a asigurat decît accesul la putere al membrilor societății așa cum este ea în momentul declanșării revoluției socialiste și a integrat progresiv societatea în structurile puterii, pe măsură ce ea devenea o societate socialistă, dezvoltînd sistemul democrației socialiste pe măsura perfecționării întregului sistem social. În mod sprijinit și social politic, inițiator generat de Congresul al IX-lea al P.C.R., în concordanță cu mutațiile **produse în viața** [illegible] afirmarea tot mai puternică a unității **de aspirații și idealuri a tuturor oamenilor** muncii, fără deosebire de naționalitate, poziție socială etc., cu [illegible] **nivelului lor de conștiință și cultură** s-a realizat o semnificativă remodelare a structurilor sistemului político-[illegible] a formelor democrației reprezentative, [illegible] cu [illegible] integrat cadrul de participare [illegible] a cetățenilor [illegible] a conducerii societății atît la nivelul unităților economice (prin sistemul autoconducerii și autogestiunii muncitorești) **cît și la nivelul** coordonării vieții social-economice în ansamblu (prin organizarea unor congrese și organisme care acoperă, practic, toate domeniile de activitate). Afirmarea democrației directe, **participative** are un caracter **procesual**, gestionarea și [illegible] vizînd, mai întîi, nivelele locale, apoi, prin organizarea unui sistem național complex de congrese, organe și organisme [illegible] activitate [illegible] cu cea a [illegible] reprezentative ale puterii sistemului [illegible] în ansamblu. Avînd în vedere [illegible] care conferă mandatul **practice** de implicare a tuturor oamenilor muncii în viața politică, tovarășul **Nicolae Ceaușescu** afirma că **„putem declara că am realizat un sistem democratic unic în felul său, care asigură participarea tuturor categoriilor sociale, a întregului popor la conducerea conștientă a țării"**.

IMPLEMENTAREA NOILOR FORME DE CONDUCERE ȘI ORGANIZARE SOCIALĂ ÎN SISTEMUL POLITIC — O „INVESTIȚIE DE PUTERE" PE TERMEN LUNG

Sub **conducerea partidului** a fost creat un cadru de organizare social-politică a cărui funcționalitate conturează un larg sistem al democrației muncitorești revoluționare ce asigură practic participarea întregului popor la conducerea vieții sociale, politice și economice. Acest sistem al democrației se afirmă ca sistem al organizării politice și în funcționarea sa sistemul [illegible] un caracter **pronunțat democratic**, pe de o parte, iar pe de altă parte structurile și formele de manifestare a democrației socialiste capătă un deosebit caracter **politic**. Procesul de **identificare dinamică** dintre sistemul político-[illegible] și sistemul democrației presupune atît implementarea noilor forme de conducere și organizare democratică în sistemul político-[illegible] și integrarea [illegible] și structurilor politice în sistemul [illegible] se realizează astfel [illegible] a celor două sisteme [illegible] a lor tot mai deplină în procesul [illegible] a realizarii practice a dreptului [illegible] a societății care va caracterizat [illegible] de afirmat. Acest proces [illegible] se [illegible] asigurarea **dreptului la conducere, ci, mai ales, stimularea competenței, a capacității de conducere,** punerea în valoare **a potențialului de crea-**

ției al poporului. **„Am realizat — precizează secretarul general al partidului — un sistem unitar de conducere a țării de către popor, o democrație economică și socială de tip nou, care ne permite să valorificăm larg inițiativa, experiența și capacitatea de creație a maselor în înfăptuirea programului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate. Acum esențialul este să asigurăm buna funcționare a acestui cadru democratic, folosirea deplină a posibilităților pe care el le oferă. Organismele democrației noastre socialiste — consiliile oamenilor muncii, adunările generale, consiliile populare, organele de conducere democratica la nivel național — trebuie să capete un conținut tot mai profund, să acționeze efectiv ca foruri de dezbatere responsabila și soluționare justă, operativă a tuturor problemelor"**.

Perfecționarea sistemului politic, a sistemului democrației socialiste, prin afirmarea noului sistem de conducere socială este validată atît de obținerea **eficienței imediate**, materializate în efecte de ordin social-economic (în primul rînd creșterea randamentului muncii sociale, ridicarea nivelului **de trai, perfecționarea conștiinței** politice), cît **și de asigurarea premiselor afirmării autoadministrării comuniste**, prin experimentarea unor forme de conducere apte să devanseze — în spiritul exigențelor formulate de secretarul general al partidului ca activitatea ideologică, conștiința socialistă să asigure condițiile subiective ale afirmării noilor elemente ale bazei social-economice — realitatea socială actuală prefigurînd într-un **necesar proces de** experimentare socială noile forme organizatorice ale comunismului deplin afirmat.

ROLUL AUTOCONDUCERII ȘI AUTOGESTIUNII MUNCITOREȘTI ÎN CREȘTEREA GRADULUI DE PARTICIPARE A POPORULUI LA ELABORAREA ȘI ÎNDEPLINIREA DECIZIILOR, A RĂSPUNDERII OAMENILOR MUNCII PENTRU CALITATEA ACTIVITĂȚII LOR

Noile organisme ale democrației muncitorești revoluționare ale **autoconducerii** și autogestiunii au misiunea **esențială de a** contribui hotarîtor la perfecționarea activității economico-sociale prin valorificarea superioară a inițiativei și experienței maselor largi de oameni ai muncii, de a participa nemijlocit la elaborarea și perfecționarea deciziilor, la controlul îndeplinirii lor și de a identifica în mod concret cele mai eficiente căi și mijloace de îndeplinire responsabilă a sarcinilor ce revin colectivelor de oameni ai muncii. Ele trebuie să sintetizeze în activitatea lor preocuparea pentru sporirea **competenței sociale** de participare la conducere, afirmîndu-se ca adevărate laboratoare de experimentare a tehnologiei democratice comuniste și cultivare a răspunderii colective și personale pentru îndeplinirea hotarîrilor adoptate. Fiind prin principalele canale de afirmare nemijlocită a voinței maselor, ele trebuie să se integreze tot mai organic în activitatea generală a partidului și statului, a întregului sistem politic, astfel încît conducerea **unitara** a vieții social-economice să constituie permanent emanația directă a intereselor pe deplin conștientizate ale întregului popor.

„Este necesar — subliniază tovarășul Nicolae Ceaușescu — **să aplicăm cu hotărîre principiul autoconducerii și autogestiunii muncitorești"**; în felul acesta, în calitate de producător, de proprietar și de beneficiar, **„fiecare colectiv de oameni ai muncii poarta răspunderea deplina asupra gospodăririi și dezvoltării unității în care lucrează"**.

Vizînd deopotrivă politicul, economicul și educativul, experimentînd social o cale esențială de afirmare a autoadministrării societății comuniste, autoconducerea muncitorească vizează aplicarea principiilor noii ordini, valorificarea mai largă a superiorității relațiilor socialiste de producție și sociale prin optimizarea funcționalității structurilor economice și, respectiv, implicarea mai fermă și mai **responsabilă** a tuturor oamenilor muncii în gospodărirea **și dezvoltarea proprietății socialiste. Ea poate și trebuie să** contribuie decisiv la mobilizarea energiilor întregii națiuni. Așa cum evidențiază tovarășul Nicolae Ceaușescu, **„trebuie să se dezvolte și mai puternic spiritul de răspundere revoluționar, să se întărească ordinea, disciplina în toate sectoarele de activitate. Dar, în strînsă legătură cu aceasta, este necesar să se acționeze cu mai mult entuziasm, cu mai multă încredere în forțele proprii ale întregului nostru popor. Nu trebuie să subestimăm spiritul revoluționar de muncă, de exigență, dar și de entuziasm. Trebuie să transformăm întreaga noastră activitate, a întregului nostru popor, începînd cu partidul, într-o activitate energică, entuziastă, în slujba poporului, a socialismului, a bunăstării întregii națiuni!"**

CONSTANTIN DUMITRU

„În Mai, cînd rozele-nfloresc"

■ 100 de ani de la Congresul muncitoresc de la Paris, care a decis organizarea, în toate țările, a Zilei Muncii

■ 50 de ani de la istoricul 1 Mai 1939, cînd masele muncitoare din România, organizate și conduse de partidul comunist, au dat — în Europa epocii — una din cele mai dîrze riposte fascismului, revizionismului, atentatelor la libertățile democratice, la independența și suveranitatea națională

Simbol al reînvierii naturii, avîndu-și sorgintea în cultul fertilității solului, prima zi a lunii mai se constituie într-un vibrant simbol al vieții. Simbolul *Vieții* nu poate fi despărțit de cel al *Muncii*, care a dat și dă sens primului și fără de care *Natura* ar fi lipsită de una din dimensiunile sale fundamentale — cea *umană*.

În prima duminică a lunii mai, anul 1890, cîndmii de muncitori bucureșteni se îndreptau spre sediul organizației lor situat pe strada Academiei nr. 24, **intonînd, sub** faldurile steagurilor roșii *Deșteaptă-te, române!* *Marseieza* și *Internaționala*, **se realiza** în capitala României un impresionant moment de impetuoasă unire a speranței, conștiința și voința muncitorească. 1 Mai prin astăzi fase o sărbătoare străbună — **scria Dobrescu Argeș în ziarul** Lupta — **de ce oare acest 1 Mai n-ar fi pentru** muncitori, toți, de la țară și din oraș, **o zi de** pace, de odihnă nesilită, o zi de răzgîndire asupra vieții lor.

Ideea sărbătoririi a Zilei Muncii în România avea ieșit și pe această cale mișcarea profundă a proletariatului român în rezolvarea marilor probleme ce confruntau mișcarea socialistă de pretutindeni, o demonstrație pregnantă a solidarității internaționaliste ce a caracterizat întotdeauna mișcarea muncitorească din patria noastră. E vorba — se menționa într-un articol redacțional al ziarului «Munca» din 22 aprilie 1890 — **de unirea proletariatului din toată lumea, e vorba de unirea poporului muncitor din toate țările** — cînd cu alte cuvinte — este vorba de unirea frățească a unui întreg popor, pe care poporul muncitor formează majoritatea [illegible] — se concretiza astfel mișcarea adoptată de Congresul muncitoresc de la Paris din 1889, care hotărîse luptei internaționale a [illegible] **mișcare ce prevedea organizarea în toate** [illegible] **a unei manifestații concomitente, pentru** [illegible] se impune ziua de muncă de 8 ore și alte măsuri legislative cu caracter democratic. Exprimînd stringente interese ale proletariatului român, **întîia sărbătoare a** Zilei Muncii în România se constituia totodată într-un omagiu adus victimelor memorabilelor confruntări sociale petrecute în mai 1886 la Chicago. Revendicările exprimate nu vizau numai existența materială sau condiția socială a celor ce munceau, ele au cuprins încă de la început un larg evantai de probleme caracteristice realităților românești de la sfîrșitul secolului trecut, în care eliberarea provinciilor aflate încă sub dominația străină, combaterea politicii de forță practicată de marile imperii anexioniste și o serie de preocupări majore ale societății românești, în funcție de condițiile concrete existente într-un oraș sau altul al țării, there sau din teritoriile aflate sub ocupație străină, prin întrunire, demonstrații sau chiar acțiuni de protest, ziua de 1 Mai a prilejuit destăinuirea preocupărilor politice muncitorești pe ansamblu. Ulterior, Ilie Cîrnăsianu, fruntaș socialist, Constantin Mille, referindu-se la primul 1 Mai sărbătorit la noi, aprecia că „una din acele zile care vor rămînea în istoria poporului român [illegible] s-a arătat tuturora că un alt partid s-a ridicat în țara noastră, o altă clasă de oameni care dreptul la viață politică și socială [illegible] partidul muncitorilor are temeinice baze și adînci rădăcini înfipte în inima poporului".

Anul [illegible] al cincilea de la istoricul Zile Muncii [illegible] acțiunilor de [illegible] a obiectivelor [illegible] mișcare muncitorească [illegible] lansat de Clubul muncitorilor din București pentru pregătirea manifestațiilor dedicate zilei de 1 Mai 1891 se menționa: „Să manifestăm în ziua de întîi Mai cerînd [illegible] măsuri de [illegible] fixarea unui minim de salariu, [illegible] instituirea [illegible] de a se [illegible] pentru copii noștri, drept de vot egal pentru toți [illegible]

1 Mai 1894 *Congresul al II-lea al partidului Socialiștilor Muncitorilor din România. Este cel mai mare pușcă care sărbătorește [illegible] [illegible] Zarele epocii [illegible] Armatei muncii [illegible] (desenat)*

→

mint pentru țărani și mijloace pentru a-i cultiva [illegible] organizarea [illegible] de către stat pe baze **adevărat folositoare muncitorilor, nu numai** [illegible] [illegible] revendicărilor unui program ce [illegible] **o estimare strălucită a trecerii la o** nouă etapă în evoluția mișcării muncitorești din Romania. Trebuie să ne [illegible] de adevărul [illegible] spunea Constantin Mano în cuvântul rostit **la o impunătoare adunare festivă — că munci**torii sunt forța și viața organizându-ne, manifestându-ne, vom impune burghezilor cererile noastre și vom ajunge stăpâni pe țară. Des[illegible] lăsarate sub semnul aceloraşi imperative. Cu accentuări rezultate din maturizarea politică în **reasca, pregătirile și manifestațiile dedicate** sărbătoririi zilei de 1 Mai 1892 au reflectat aderența maselor la programul ideile și tactica **partidului socialist al muncitorilor", trecerea la** organizarea acestuia fiind hotărâtă de principiu, chiar a doua zi, în ședința Clubului muncitorilor din București. „Ținerea unui congres socialist român în timpul cel mai scurt posibil și adoptarea unui program al partidului care să fie expresiunea luptei socialiștilor din țară re**prezentau o acțiune firească, impusă de realita**tile obiective românești. Socialismul — se menționa în coloanele ziarului „Munca" din 10 mai 1892 — a prins rădăcini numeroase și puternice în țara românească, putem zice chiar că nici un partid politic din țară n-are partizani mai sinceri și simpatii mai numeroase ca noi. Creat la sfârșitul lunii martie și începutul lunii aprilie 1893, Partidul Social Democrat al Muncitorilor din România își va ține lucrările Congresului al II-lea în ziua de 1 Mai 1894, cînd pentru prima dată se va sărbători Ziua Muncii nu într-o duminică [illegible] zi lucrătoare. Zi de sărbătoare a muncii [illegible] de luptă pentru drepturi politice, economice și sociale, 1 Mai se va înscrie, astfel, ca o prezență constantă în viața politică românească, simbol al unui proces revoluționar ce se definea emblematic prin lozinci ce vizau transformarea radicală a structurilor societății. Nici muncă fără pâine, nici pâine fără muncă. Muncitorii sunt [illegible] obiectivele fundamentale ale proletariatului, [illegible] documentele vremii [illegible] realizare efectivă cel „al dreptului [illegible] a se dezvolta independentă și liberă în margi[illegible] sale etnice.

Socialiștii proletariatului [illegible] mișcare animată de ideal [illegible] patrie s-au angajat la 14 august 1916 în condițiile intrării României în prima conflagrație mondială [illegible] adevărat război revoluționar de eliberare națională și întregire statală. Bătăliile de la Mărăști, Mărășești și Oituz, din vara anului 1917 ca și marile adunări naționale plebiscitare care au încheiat procesul de desăvârșire a statului național unitar român au fost, în esență, exprimări ale acestui demers [illegible] obiectiv [illegible] materializarea [illegible] dreptului [illegible] al popoarelor, [illegible] cum se [illegible] în presa muncitorească a vremii, de întreaga mișcare socialistă internațională. Actul de la 1 decembrie 1918 consfințea temeinic indispensabila dezvoltare a luptei pentru înfăptuirea idealului libertății și egalității pe [illegible] pământ românesc. Se realizaseră astfel condițiile trecerii la o nouă etapă în lupta revoluționară din patria noastră, etapa definită plenar prin *Declarația* din februarie 1919 a Partidului Socialist. „România nouă de astăzi să devină România socialistă de mâine". La 1 Mai 1920, în hotărârile întregite ale României au demonstrat peste 500 000 de oameni ai muncii, exprimându-și hotărârea fermă de a lupta pentru [illegible] și burgheze în societate socialistă".

Comentând manifestațiile prilejuite de sărbătorirea zilei de 1 Mai 1920, ziarul „Socialismul" arăta că acestea au probat cu putere faptul că „burghezia trebuie să facă loc, în evoluția istorică, proletariatului, pentru ca aceasta să prepare dispariția claselor și instaurarea epocii socialiste. / / Ziua de 1 Mai de anul acesta a dovedit că și țara noastră nu va face excepție de la această lege". Pe acest fâgaș s-au înscris și [illegible] Congresul al [illegible] din 8-12 mai 1921 care a [illegible] transformarea

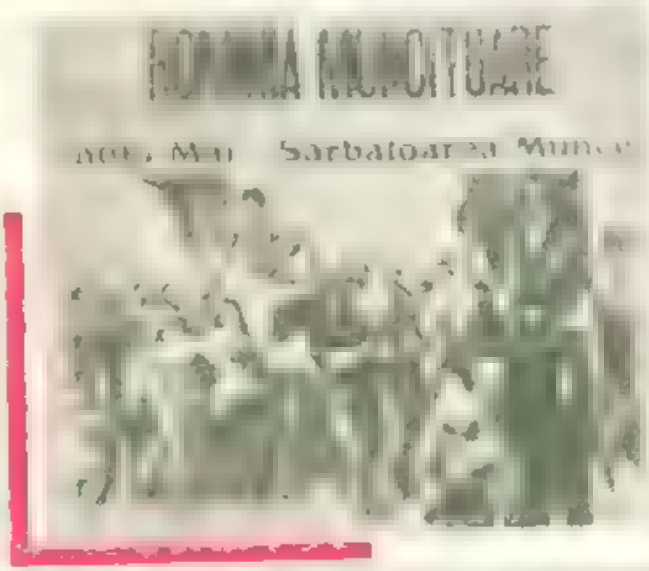

sa în Partidul Comunist Roman, act ce a concretizat voinţa clasei muncitoare a maselor largi de oameni ai muncii din România, de a acţiona sub conducerea unui partid muncitoresc de tip nou, revoluţionar.

În concordanţă cu cerinţele istorice impuse de evoluţia social-politică şi economică a ţării, manifestaţiile organizate de 1 Mai au dobîndit, an de an, noi dimensiuni, reflectînd

lui, pentru pace, pîine, contra fascismului", sărbătorirea zilei de 1 Mai în anii premergători declanşării celui de-al doilea război mondial a oferit clasei muncitoare, maselor largi popolare din România prilejul unor puternice manifestări ale hotărîrii de a lupta pentru apărarea integrităţii teritoriale, a independenţei şi suveranităţii naţionale, ameninţate de statele fasciste şi revizioniste în frunte cu Germania nazistă

1 Mai 1939. Marea demonstraţie a muncitorimii bucureştene l-a avut ca principal organizator pe [illegible] în vîrstă de numai 21 de ani [illegible] Un rol important în organizarea [illegible] a avut şi [illegible] Elena Ceauşescu (Petrescu), militanta de frunte a [illegible]

[illegible]erea combativităţii, voinţa de a acţiona tot mai ferm pentru împlinirea ideii de libertate so[illegible]ă. „Ziua de 1 Mai trebuie să fie — se menţiona în «Viaţa muncitoare» din 25 aprilie 1926 — un prilej de propagandă şi organizare a [illegible] Uzinele, fabricile, [illegible] de muncitori trebuie răscolite, iar cuv[illegible] organizare făcut să pătrundă peste tot locul unde sînt exploataţi şi asupriţi".

Simbol al aspiraţiilor proletare", al „luptei pentru realizarea unităţii de acţiune a proletariatu[illegible]

[illegible] 1939, acţiunile de pregătire a sărbătoririi zilei de 1 Mai s-au desfăşurat sub semnul „concentrării tuturor forţelor muncitoreşti şi ţărăneşti în lupta antifascistă", al mobilizării maselor şi pregătirii acestora în vederea apărării integrităţii teritoriale, a independenţei şi suveranităţii ţării şi ca [illegible] ale istoriei moderne a neamului românesc, evenimentele ce s-au desfăşurat sub semnul zilei

de 1 Mai 1939 au purtat amprenta unei personalităţi de excepţie, care şi-a împletit destinul cu al poporului din care făcea parte, dedicîndu-şi întreaga viaţă slujirii şi propăşirii intereselor majore ale patriei sale — tovarăşul Nicolae Ceaușescu. Activitatea organizatorică şi politico-ideologică ce a pregătit importantul eveniment a incorporat covîrşitorul aport al tînărului revoluţionar care, după ani grei de detenţie în temniţe, fusese însărcinat cu refacerea [illegible] trescu), cu alţi reprezentanţi ai tineretului revoluţionar, tovarăşul Nicolae Ceaușescu a desfăşurat o amplă activitate în cadrul breslelor sau cu prilejul întrunirilor cercurilor culturale, cu obiectivul de a intensifica acţiunea de propagandă printre muncitori, pentru organizarea lor pentru educarea morală şi patriotică a ma- [illegible] cu cel mai înflacărat şi mai dîrz exponent al lor, aveau misiunea de a acţiona „în asa fel în organizaţiile de masă ca pe baza muncii lor neobosite în lupta pentru interesele tineretului a apărării păcii, democraţiei şi a independenţei naţionale a ţării, să cîştige simpatia maselor largi de membri". În Bucureşti, în alte oraşe ale ţării ziua de 1 Mai urma să fie cinstită „continuîndu-se firul tradiţiei" şi, în acelaşi timp „prin angajare la marile răspunderi ale clipelor prin care trecem. Să ne purificăm inimile — se consemna într-un ziar ieşean — la flacăra iubirii pămîntului şi a colectivităţii naţionale să ne [illegible]

Marea demonstraţie organizată pe străzile Capitalei, întrunirile, serbările cîmpeneşti desfăşurate în alte 84 de localităţi ale ţării au făcut din 1 Mai 1939 „Ziua muncii închinată iubirii de patrie". Participanţii la întrunirile de la sălile „Tomis", „Eintracht" şi „Aro", cărora li s-au alăturat mii şi mii de alţi cetăţeni, au scandat, în marşul lor pe străzile Bucureştilor, „Pace pîine, pămînt, libertate!", „Trăiască 1 Mai, Ziua [illegible] ţii hotărîte!", „La ghilotină cu Hitler şi Musso- [illegible] Necunoscut, demonstranţii au depus coroane de flori în semn de preţuire pentru cei care de-a lungul timpului, s-au jertfit pentru cauza [illegible] independenţei [illegible] patriei. 1 Mai 1939 a arătat — se menţiona în coloanele [illegible] Timpul» — o dată mai mult că muncitorimea este — în toate timpurile şi sub orice semn — temeiul, baza şi substanţa naţiunii, chezăşia prosperităţii ei în pace şi apărătoarea ei atunci cînd Patria o cere. Acesta este sensul nou pe care l-a cunoscut ( ) o veche şi eternă sărbătoare [illegible]

Desfăşurate în condiţiile în care Germania nazistă [illegible] şi [illegible] trecu- seră deja la politica de subjugare a altor popoare, pregătind cu intensitate dezlănţuirea [illegible] demonstraţii [illegible] Romania la 1 Mai 1939 au constituit o pilduitoare expresie a nobilelor aspiraţii de libertate, [illegible] suveranitate naţională [illegible] de poporul nostru.

[illegible] se avînta în luptă păturile tot mai largi ale populaţiei. (în imaginea de jos: o demonstraţie pentru drepturi politice a funcţionarilor)

Evenimentele petrecute în România la 1 Mai 1939 au avut un larg ecou internaţional, fiind [illegible] în Anglia, Franţa, Elveţia, S.U.A., U.R.S.S. şi alte ţări. La Congresul internaţional al Reuniunii Universale pentru Pace care şi-a desfăşurat lucrările la Paris, în zilele de 12—14 mai 1939, s-a apreciat că manifestaţiile organizate, la noi, la 1 Mai 1939 constituiau „o dovadă că poporul român se raliază la mişcarea antifascistă şi că voinţa sa este de a [illegible] în mod real împotriva agresorului fascist".

[illegible] Raportul prezentat la Plenara [illegible] al P.C.R. din iunie 1939 se consemna că „lozincile pentru 1 Mai au rămas cele ale campaniei pentru apărarea independenţei şi a hotărîrii ţării contra fascismului agresor.

Lozinci care, de-a lungul timpului, au însufleţit puternic lupta maselor truditoare, a întregii noastre naţiuni. Care, sub [illegible] Partidului Comunist Român, a izbutit să le transforme în faptă vie, dîndu-le neclintitul temei al împlinirii istorice.

Ziua de 1 Mai, Ziua Muncii, zi de omagiu al muncii şi al slujitorilor ei, se aşază astfel, [illegible] calendarele inimii noastre, ca o zi trecută cu roşu, ca o sărbătoare pe care poporul român alături de popoarele întregii lumi, o celebrează cu dragoste, cu muncitorească angajare sub faldurile idealurilor ce-i călăuzesc existenţa cu nestrămutată încredere în viitor.

IOAN TALPEŞ

SCURT PERIPLU ÎN LUMEA GIGANȚILOR

Anvelopa-gigant „made in Romania" s-a născut doar de [illegible] SUA, Japonia, URSS, Anglia și Italia – importam „gigantul", plătindu-l, nu mai e nevoie s-o [illegible] xat de cele cinci. În 1983 a intrat în funcțiune Întreprinderea de anvelope din Drobeta-Turnu [illegible] O întreprindere [illegible] modernă, la ceasul de față prima în Europa ca nivel de tehnicitate, care a debutat, „ca [illegible] mai simple, așa-numitele „anvelope pentru tractor-spate" (pe care le face și azi căci și-a vândut mina bună) și anvelope pentru combine și semănători (pe care, la fel, le face și azi, e unica în țară care le face), a asimilat apoi vreo 25 de tipuri de pneuri, din ce în ce mai complexe, inclusiv pentru roțile avioanelor „made in Romania", ca să culmineze cu cel ce-i fu [illegible] prin proiect anvelopa-gigant. O [illegible] care, în epocă, ne-a așezat [illegible] cinci – făuritoare de asemenea [illegible] mondiale la capitolul [illegible] de excepție.

Îl adresam inginerului Octavian [illegible] director al întreprinderii, trei întrebări. Prima: ce înseamnă, de fapt, o anvelopă gigant? A doua: de ce a fost nevoie ca noi, românii, să ne înhămăm la carul unui asemenea [illegible] A treia: cum [illegible] carul [illegible] bine?

O anvelopa-gigant, ni se răspunde, nu-i, ca dimensiuni, o anvelopă îngimiată chiar peste poate, nu-i un zgârie-nori ai pneuri[illegible] dar, din punct de vedere tehnic, privește de sus, de chiar foarte sus, anvelopele de toată ziua. O anvelopă-gigant cu marcă severineană este o anvelopă cu diametrul între 1,5 și 3 metri, cu greutatea între 260 și 1 800 kg, cu un număr de „pluri", acei [illegible] care ajunge la 52 (deci de 52 de ori mai mulți ca al cauciucului unui autoturism!) și cu un preț ce se ridică la 100 000 de lei (deci la rivalitate cu prețul unui autoturism!). E nevoie de șase asemenea anvelope-gigant, e vorba de ce e cu diametre ma[illegible] autobasculante, și ea gigant de 110 tone [illegible] nu-i de văzut pe toate drumurile, dar fără de care niște drumuri, de fapt niște magistrale de forță ale construcției noastre, s-ar înfunda, s-ar subția ori poate nici n-ar mai fi. Este autobasculanta ce ia în piept cele [illegible] marile cariere miniere (o găsim de pildă, la ora de față, în bazinul Moldovei Noi, cărând munți de pământ și de piatră care as[illegible] cărțile de regularizare a apelor, [illegible] (cum a fost Canalul Dunăre-Marea Neagră, cum e azi Canalul Dunăre-[illegible] care [illegible] de anvelope cer mașini pe potrivă, cu anvelope pe potrivă, mari, aprige, vrednice, rezistente, capabile să răspundă oricăror solicitări.

Deci anvelope de care economia [illegible] tot mai adânc resimțită în [illegible] construcției [illegible]

În 1983 e data cu intrarea în funcţiune a [illegible] de anvelope din Drobeta-Tr[illegible] [illegible] ţări din lume [illegible] ai domeniului ca S.U.A. şi [illegible] producătoare de [illegible]

→ lor două decenii. Desigur, un [illegible] ambiţios, dar [illegible] cu-t-o, precum se vede, doar din dorinţa de a ne ilustra, de a ne [illegible] cu încă o performanţă, aşa cum [illegible] temeindu-ne pe maturitatea şi pe forţa economiei noastre, pe tehnica şi capacitatea noastră [illegible] decenii, în epoca performanţe[illegible] Popescu, merge, şi încă bine. La [illegible] tiri, dar acum, da, merge bine, se mişcă harnic şi dezinvolt, e prezent oriunde îl cheamă ţara, dă ţării ce i se cere, mai dă şi [illegible]. Anvelopa-gigant românească, produsă azi în nu mai puţin de 16 sortotipodimensiuni a ieşit, de la o vreme, în lume circulînd din Australia în U.R.S.S., din Egipt şi Liban în Singapore, din Franţa şi Belgia în Italia şi Olanda, din Canada în S.U.A.. Aşadar, trei din cele cinci mari producătoare de cauciucuri-gigant au devenit ele însele abonatele anvelopei noastre. Circa 60 la sută din producţia întreprinderii pleacă peste hotare. Portofoliul de comenzi e asigurat, iar planul la export, ni se spune, îndeplinit la zi.

A patra întrebare se naşte firesc: cine sînt constructorii anvelopei, ce hram profesional poartă ei, cum fac ceea ce fac?

Halele cît nişte moşii, echipate cu tot ceea ce tehnica veacului are mai nou şi mai scump (sofisticate maşini electronice, cu ceasuri programatoare, cu celule fotoelectrice cu sistemul de numărătoare inversă a operaţi[illegible] cu raze X [illegible] fuzoare prin care cei implicaţi într-o secvenţă sau alta a fluxu[illegible] sînt ocupate de tineri. Nu sînt prea mulţi, cel puţin în raport cu dimensiunile halelor: mecanizarea şi automatizarea extremă le cere prezenţa doar la pupitrele de comandă ale unor puncte nodale ale producţiei, dar, atîţia cîţi sînt, ne [illegible] de mai sus şi semnul de exclamare. Fiindcă sînt, cum spu[illegible] neam, oameni tineri, [illegible] foarte tineri, vîrsta lor medie este sub 22 de ani. Cînd s-a [illegible]?

Întrebarea i-o punem tot unui tînăr, „cu ceva", precizează el, peste media de vîrstă a colectivului [illegible] adaugă, însoţindu-şi zisele cu un surîs foarte tînăr, Ioan Dan Buz[illegible] întreprinderii, şi dacă termenul ne îngăduie, dată fiind vîrsta lui şi a fabricii [illegible]

E aici de cînd s-au săpat fundaţiile, dar fabrica e în buzunarul lui de mai demult [illegible] 79 [illegible] Iată-l pe [illegible] Mehedinţean de fel, „anvelopist" cu stagii în întreprinderi de profil din ţară şi cu specializări în străinătate, ştie, ni s-a spus, cam tot ce e de ştiut în domeniu, ba şi ceva pe deasupra, ce nu ştie, ni s-a mai spus, „se poate dactilografia, cu litere mari, pe spatele [illegible] sale ca să ne dirijeze pe întortochiatele cărări pe care se naşte, creşte şi se rostogoleşte spre lume anvelopa-gigant românească [illegible] viitoare la tineri, la modul în care ei şi-au apropiat profesia, adăugînd că, fireşte, despre el [illegible] vom vorbi la acest capitol, el avînd fabrica „în buzunar", mai avînd şi cunoştinţe dobîndite în ţară şi în străinătate, inclusiv în ţara-campioană a branşei, Japonia. S-au specializat în ţară şi în străinătate, ne răspunde, [illegible] 21 de inşi chiar în Japonia [illegible] aici. El înseamnă şcoala profesională a fabricii, care e chiar o şcoală, o exigentă şcoală, înseamnă [illegible]

cursuri, nu mai puțin exigente, pentru calificare ridicarea calificării pe calificare, recidivare din mers, adică noțiune din mers" a calificării, un întreg sistem de învățământ menit să echivaleze calitatea muncii cu cea a ideii. Procesele confecționării anvelope sînt e adevărat mecanizate și automatizate, o operație cum este cea a vulcanizării de pildă cea mai complexă dintre toate efectuîndu-se sub veghea ceasului programator, care comandă cu precizie electronică duratele fazelor și succesiunea lor, rolul operatorului fiind doar acela de a nu scăpa din vedere semnalele optice sau acustice care cer intervenția omului. Asta înseamnă atenție, însușire nativă, dar și educabilă. Înseamnă promptitudine a deciziei, a unei decizii calificate, elemente care în grade cei mai mult sînt educabile sînt fructul însuși al educației.

Drept care toți operatorii chimiști, unii abia ieșiți din școli au luat din nou loc în bănci. Restructurate, eliberate de caracterul formal și uneori forțat scoase de sub domnia „teoriei pure" și legate intim de producție, de nevoile sau de aventurile ei, adică de acele momente-surpriză, nu prea tratate în cărți, vestite de semnalele optice ori acustice, cursurile de ridicare a calificării și-au adus tot mai mult în ultima vreme dobînda, la ele participînd, pentru prima oară, chiar și cei cu pregătirea profesională și improvizată în vechi și mari întreprinderi din țară și din străinătate și care, într-o seamă de cazuri, se socoteau specialiști informați corespunzător și compleți. Dar o anvelopă-gigant în structura căreia intră nu mai puțin de 150 de tipuri de materii prime, fiecare cu legile și pretențiile lui, supuse cu legile și pretențiile ansamblului ridică, în fiecare fază de execuție, probleme noi, care silesc la acele noțiuni din mers a calificării, de care vorbeam înainte. Se spune (și s-a spus și aici

→

Anvelopa-gigant, ce spun [illegible] nu-i chiar un zgîrie-nori al pneurilor [illegible] capul pe spate ca s-o poată [illegible] dar din punct de vedere tehnic, privește de sus, de chiar foarte sus, anvelopele de toată ziua

din necunoaștere uneori, alteori în scopuri propagandistice, pentru atragerea de tineri în întreprindere ca [illegible] de înaltă tehnicitate „nu-l lasă pe om să greșească". Dar rețeta de fabricare a giganților [illegible] totuși isprava omului, iar această rețetă se schimbă de la o piesă la alta, nicăieri nu se repetă aceleași soluții. Într-un fel trebuie [illegible] textura anvelopei-gigant care va rula într-o exploatare [illegible] alt fel textura celei destinate să aibă de-a face cu lucrări de regularizare a apelor. Într-un fel va fi anvelopa exploatabilă în regim de lucru de [illegible] 4-5 [illegible] într-altul cea care va trebui să ostenească 10 sau 12 ore în șir. Anvelopele confecționate pe țărmul Dunării s-au dovedit, în toate aceste cazuri, bune. Însuși președintele celebrei firme [illegible] din S.U.A., oaspete al fabricii severinene, și-a declarat deschis prețuirea față de ele, ca față de unele lemn înscrise în parametrii tehnici mondiale, lăudându-i pe autorii lor.

Ni se avansează nume de fruntași ai [illegible], între care ing. Dan Guran, șeful biroului producție, ing. Grigore Bucsain, șeful secției amestec, maistrul Ion [illegible], operatorii [illegible] Ion Medariu și Adam Nehoiu, apoi alte și alte nume, nu le putem reține pe toate, căci încercarea noastră de a le transcrie ar risca să se dizolve într-o adevărată listă onomastică. Ni se mai spune că ei, acești oameni tineri și foarte tineri, au asimilat, în ultima vreme, un produs pe care proiectul inițial al fabricii nu l-a cuprins, este vorba de camere pentru anvelopa-gigant, realizate aici la același nivel de superioare pretenții.

Anvelopa-gigant „made in Romania" atrage astfel noi și noi amatori. Dar [illegible] „noblesse oblige", faima obligă. Acasă la „giganți" se știe bine asta și se procedează în consecință.

ILIE OLTEANU

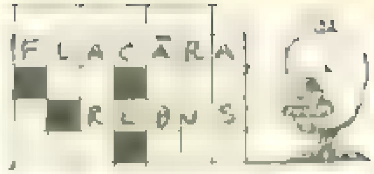

SINCRONIZĂRI LA MINUT

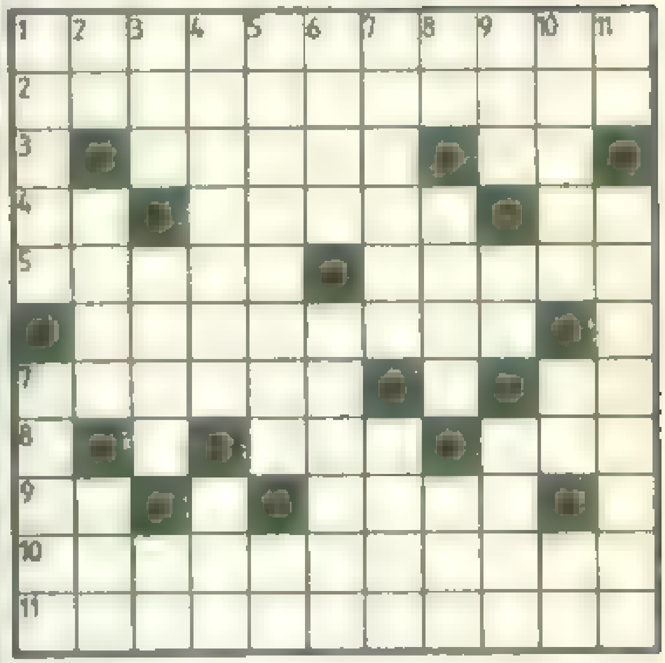

ORIZONTAL: 1) Secretul citrului. 2) Spațiu de încrucișare. 3) O arătare... cu brațele întinse – Maruntel la trup! 4) [illegible] A [illegible] în suspensie – Termos gol! 5) Unguent alb-lăptos pentru arsuri – Mugurași de păr timpuriu. 6) Figură de halterofil. 7) Cu tendință de înălțare (pl.) – Colț... de buldog! (pl.) 8) Om de lume – Formă trecătoare de vărsat. 9) Strînse la cina! – Cîștigătoare în prelungiri la o partidă de rugbi. 10) Schemă de joc (pl.). 11) Au caractere frumoase.
VERTICAL: 1) A face cuiva un semn cu mîna – Un fel de lac unde se pot face băi de nămol. 2) Coadă de tîrn! – Izvor de inspirație pentru umoriști – Vată termogenă pentru mama Terra. 3) Limită inferioară! – A căsca gura la oameni... – Un gol marcat cu parte [illegible] extreme! 4) Produce o explozie nedorită de bucurie pe stadion (pl.) – Cocoșel de aur. 5) Culcați cu forța – Lege pentru noi! 6) O mulțime de războaie (pl.) – Servește cînd se ia masa. 7) Mijloc comun de transport – [illegible] 8) Sus pe [illegible] – A da [illegible] la serviciu. 9) Tare la carte – Jos la vale! – Cîmpuri de operații uneori. 10) Termen de judecată – Buni la biliard! – Una... apoi alta, respinse la un atac! 11) Aripi de avioane! – Niște soliști... aliniați.

ION C. PĂUN
Pitești

2 ctitorii ale pămîntului: MĂRĂCINENI BELCIUGATELE

Livezi în eprubetă

[illegible] cadrul institutului de cercetare și producție pentru pomicultură [illegible] Măracineni. Ce operat [illegible] de fapt decît [illegible] de prin [illegible] căpșuni [illegible] li se prelevau te[illegible] sănătoase pentru a fi [illegible] material [illegible] de agenți [illegible] o celule [illegible] verdabil [illegible] Mărăcineni [illegible] Nicolae [illegible] pregătesc [illegible] varietăți [illegible] de meristem [illegible] spre viață. Și

→

Noile seve ale cîmpiei

Din București pe șoseaua care duce spre Călărași la km 24 un grup de clădiri cochete cu alei asfaltate inundate de flori, te invită a un popas.

Sîntem la Stațiunea didactică experimentală Belciugatele din cadrul Trustului I.A.S. Călărași, a Institutului agronomic „Nicolae Bălcescu" din București. Directorul acestei instituții este rectorul institutului prof. dr. Constantin Pinzaru iar șefii de ferma cadre didactice. Întreaga activitate este realizată de către muncitori împreună cu studenții, viitorii specialiști.

Cîmpul la sosirea noastră era împînzit de studenți: unii călări pe tractoare, alții pe semănători, alții la plantări de pomi, or la amenajarea unui parc din fața modernului cămin studențesc. Căminul oferă o cazare asemănătoare unui hotel confortabil. Pe întreaga perioadă de practică studenții locuiesc permanent în stațiune, unde li se asigură condiții bune de muncă și de învățătură. Laboratoarele sînt situate în clădiri anexe — aferente bazei materiale proprii-zise a fermei — și alături de cîmpurile experimentale sau lîngă complexele de animale.

În adăposturile cu animale, gătite ca pentru o expoziție, domnesc o ordine și curățenie desăvîrșite

→

construiau cu migală, sub mugurii neonului verzoarele plante mici li se asigura o dietă specială ca să nu pească o bucățică de rădăcina apoi în alte epubete se regăsea microorganismul pentru ca în final după un schimb de [illegible] în [illegible] ghivece ele să pășească în faza de vivo. Acest [illegible] mai par zmeur acri [illegible] de omenesc [illegible] pe care [illegible] la [illegible] umiditate [illegible] și spectacolul [illegible] a [illegible] livezi [illegible] cu rod bogat. Sînt sigur că nu greșesc afirmînd că pomicultura este la fel de [illegible] ca și electronica deci că această industrie a viului se [illegible] din multe fapte pe care trebuie să le șlefuești îndelung pentru a putea vorbi de [illegible] diversificare, pro[illegible] de [illegible] doctor inginer [illegible] Isac. În spatele unui mar cameo sau al unei pere gustoase se ascund cercetări care «scapă» celor care [illegible] sînt doar bucuria fructelor.

De 30 de ani Ilarie Isac a tot vedit cum [illegible] la rădăcina unor noi plantații. De data aceasta împreună cu directorul stației Mihai Iancu s-a gîndit să schimbe chiar arhitectura livezii. În plantațiile clasice se circula cu utilaje pe lîngă fiecare șir de pomi, ne explică în continuare. Acest du-te-vino ca pe șosea, zicem o autostradă se face peste rădăcini ca să nu mai punem la socoteală că se degradează și solul. Grupînd mai mulți pomi în [illegible] transversale și amenajînd pe ele trafic aleii speciale menajăm suprafața de nutriție și pămîntul. Cursele mașinilor de [illegible] se scurtează cu 70 la sută și se micșorează astfel consumul de carburant. Cu ocasia sistematizare a «bulevardelor pomicole» și terenurile o parte vor fi tratate doar pentru poziția de circulație, evitîndu-se sculpturile masive [illegible] care descoperă tot mai [illegible] tul [illegible] în [illegible]

Sectoarele porcin și bovin sînt date pe mîna a doi tineri absolvenți ai institutului, soții Mioara și Gheorghe Margineanu. De sectorul cabalin răspunde Doina Longo, studentă la fără frecvență. Soțul este și antrenor al echipei de călărie a studenților. Clădirea cea mai înaltă care domina șoseaua, și din turnul căreia îți apare o priveliște încîntătoare a cîmpiei Bărăganului este stația de uscat și condiționat semințe. Șeful stației ing. Vasile Zăpor veghează ca cele peste 8 000 de tone de semințe ale stațiunii — ca și multe alte mii aparținînd unităților agricole din județul Călărași și Sectorul agricol Iilov — să fie de cea mai bună calitate.

Ne adresăm rectorului, cu rugămintea de a ne spune cîteva cuvinte despre stațiune și despre modul în care se efectuează acolo integrarea învățămîntului cu cercetarea și producția.

Modernizarea procesului nostru de învățămînt ne a declarat interlocutorul, se realizează prin desfășurarea activităților didactice din cadrul institutului în cel al unităților de producție în care se înfăptuiește pregătirea profesională a studenților. Acest deziderat important al învățămîntului modern agricol a dus la omasarea activităților didactice în stațiunea didactico-experimentală Bucșoiu-Ialomița care cuprinde și fermele de la Moara Domnească și Bălănoia. Astfel baza de integrare a institutului cuprinde azi 3 643 hectare teren repartizat în 3 zone principale: 2 800 hectare la Bălănoia-Ialomița cu 4 ferme dintre care 3 de cîmp pentru producerea de semințe selecționate și un complex zootehnic, o fermă la Moara Domnească specializată în cercetări privind tehnologia de cultura pe

mai sărace care trebuie îngrăşate cu mari cantităţi de gunoi de grajd adus prin căruşie cu motorul ambalat la deal nu se ar putea lăsa să punem linişti capul pe pernă. Am experimentat cultivarea între pomi a unor grâuriere şi legumoase care să crească de la umbra de **între octombrie şi aprilie** când **nu sînt frunze care să le** ceară **şi lăsate pe loc să se descompună** pentru fertilizarea pămîntului. Costurile **sînt minime, iar** această îngrăşământ verde prentîmpină şi eroziunea solului.

Astfel de soluţii originale nu se au cam trecut prin minte altora de lume. Tot **de primă linie** sînt şi cercetările **de combatere** biologică **a unor rase de dăunători şi bolnăvi de boli rezistente** la pesticide. După numeroase **teste test de „care pe care", inginera Georgeta Teodorescu a** selectat cîteva specii de viespi parazite care distrug ouăle viermilor merelor şi prădătorii în un stînd şi la unele stînjeni pomi ale din ţară s au înfiinţat adevărate maternităţi pentru paraziţii ce apără livezile în momentul cînd fluturii ceilor doi duşmani vin să se servească

din fructe. horticultorii la sfârşit decalaze escadrile de viespi antagonice care şi depun ouăle chiar în ouăle dăunătorilor şi împiedică evoluţia lor. De asemenea conform tehnologiei microorganismelor antagonice cu biopreparatul din capsula „Trichoderma Viridae" **s-au salvat** capsulele atacate de putregaiul cenuşiu. Aceste ingrediente biologice **nu numai că reduc consumul de pesticide, dar micşorează** şi reziduurile toxice din **fructe.**

După ce am încercat să redăm o cronică de pe muncă modestă **dar importantă din culisele livezii, e momentul să lăsăm să intre în scenă şi actorii cu pădurea la public, şi anume soiurile de fructe. Cercetătorii au pregătit o distribuţie numeroasă. După o muncă de 12 ani, doctorii** inginerii Nicolae Brânişte şi Vasile **Cociu au reuşit** să obţină un soi nou de mere timpuriu cu culoare roşie, denumit Famous Romus. Bun în obţinut şi gustoase şi pe deasupra atît de rezistente la boli şi dăunători în loc de 14 tratamente cu pesticide au de **voie doar de 7, ele asigură şi producţii bune – de 25 de tone la hectar. S au încercat sute de formule parentale, pînă s a** ajuns la cea mai indicată combinare a lui Ionathan Camuzat şi Maius Pârâbunda în aşa fel ca noul născut se nu tenceasă de mai vârstoase şi apoi de la pârâ pentru a deţine el mai dorit soiul de la care să poată **sare genetică, amelioratorii** au supus mai de mere la examene date în care acordau **fructe 130 de note. Probe trecute cu „foarte bine" din momentul ce** ţara sînt pe rod deja 400 de **mii de pomi tar soiul se** află în faza de [illegible] ce adăugate în Franţa RDG Cehoslovacia

Fetele Truvate Iraumi Agness **te îmbie să le mănînci din ochi** [illegible] şi [illegible] cu [illegible] aroma gustul echilibrat între zahăr şi aciditate şi mai ales pulpa zemoasă. Şi cod de la [illegible] ce [illegible] pînă în decembrie şi cercetătorii [illegible] pentru noi soiuri care să se [illegible] în depozit pînă în aprilie a anului viitor. Marina [illegible] Nemţeanu a [illegible] la [illegible] **create se pretează la culturi în-**

solul brun-roşcat şi ferma de la Baneasa, cu profil horticol.

Staţiunea este capabilă să livreze anual 10 000 tone seminţe de elită care acoperă necesarul de [illegible] pentru o suprafaţă de circa 100 de mii hectare. Totodată s-a dat în folosinţă o staţie de condiţionare a seminţelor cu instalaţii automatizate care permit uscarea şi calibrarea a 2 000 tone de seminţe. În cultura de câmp profilul este semincer. S.D.E. Belciugatele fiind unul din cei mai mari producători şi furnizori de seminţe din ţară cu cele 1 000 hectare de grîu din categoria superelită de care dispune. Ferma horticolă a Belciugatelor livrează beneficiarilor externi material biologic superior iar sectorul zootehnic este capabil să producă material biologic de mare capacitate reproductivă ceea ce va contribui la dezvoltarea puternică a zootehniei în judeţele limitrofe.

Cîteva exemple din producţiile realizate în anul trecut: la grîu s-au obţinut 6 768 kg/ha cu o depăşire a planului de 47%, la orz 6 268 kg/ha cu o depăşire de 60%, la floarea soarelui pentru sămînţă 2 825 kg/ha cu o depăşire de 204%, la soia 3 312 kg/ha, cu o depăşire de 65%, la lapte 6 172 l/cap de vacă furajată cu o depăşire de 23%, la lînă 8,6 kg, cu o depăşire de 11%. Activitatea economico financiară se ridică la peste 70 000 000 lei. Staţiunea da beneficii în fiecare an. În 1986 pentru producţia de floarea-soarelui staţiunea a fost distinsă cu înaltul titlu de „Erou al Noii Revoluţii Agrare".

În domeniul cercetării rezultatele sînt de asemenea dintre cele mai promiţătoare. După cum a fost în precizat rectorul institutului în acest domeniu s-au finalizat în ultimul timp, obiective de maximă importanţă legate de sarcinile ce revin cercetării ştiinţifice în procesul noii revoluţii agrare. Institutul răspunde de stabilirea tehnologiilor de cultură a plantelor pe solurile brun roşcate, care ocupă o suprafaţă de peste 1 milion de hectare în sudul ţării. De asemenea, în staţiune sînt create noi soiuri de hibrizi şi plante cu capacităţi sporite de producţie. Să nu uităm că aici au fost create 6 linii noi de grîu, între care liniile I.A.N.B. 21 şi I.A.N.B. 70-80 care prezintă o importanţă deosebită pentru economia naţională. S-au predat de asemenea două linii de

sola pentru omologare. La Facultatea de horticultură au fost omologate clonul de viţă Chardonnay 25 Murfatlar şi alte cîteva soiuri de viţă pentru vinificaţie. S-a obţinut premiul OSIM pentru soiuri de tomate Export II şi două premii pentru hibrizi de mar la cel de al VI-lea Concurs de fructe. Au fost propuse pentru omologare două noi soiuri de tomate pentru industrializare şi soiurile de struguri de masă Augusta. În primăvara staţiunii mai figurează la capitolul creaţie 4 noi soiuri de mar, 4 de cireş, 1 de vişin.

La Baneasa studenţii au posibilitatea să lucreze direct cu peste 100 specii plante perene şi acvatice, ceea ce reprezintă peste 800 de soiuri. Între principalele teme abordate pe plan ştiinţific sînt cele privind stabilirea dozelor şi epocilor de aplicare a îngrăşămintelor chimice şi naturale, precum şi efectul îngrăşămintelor asociate cu microelemente. Teme privind producţia de biomasă vegetală pentru furnizarea de energie cu substanţe util

tensive de 1500 de pomi pe hectar, iar tatăl Moretini le-a împrumutat precoc [illegible] aparînd la vîrsta de [illegible] de 5. La simpozionul [illegible] nal Eucarpia, francezii l-au [illegible] trebat pe doctorul Branişte: „Sînteţi naşul lui Argeş? [illegible] lui se poartă bine în [illegible] din Angers". Bine [illegible] moment ce [illegible] Erfurt!

Nu ştim cît de c[illegible] teşti dar prima [illegible]

peste 20 de tone, de 10 ori mai [illegible] Vasile Cociu [illegible] exemplare de performanţă, c[illegible] Moldova [illegible] dovedind că Argeşul e patria prunului. După ce o viaţă de om s-a scu[illegible] şin, iar noaptea tot po[illegible] doctorul Titu Gozob [illegible]

[illegible] la pepene [illegible] tenă la care a [illegible] ani se [illegible] de la [illegible] 12 tone la hectar [illegible] mai cîntăreşte, ca de obicei, 5 [illegible] ci 10, aşa că gestul ro[illegible] cu ciresele atîrnate la [illegible] nu se ştie dacă se mai [illegible] din livada [illegible] pentru a găsi [illegible] de îngrăşămînt a lui de [illegible]

[illegible] cîmpului din Jupineşti a [illegible] Branişte nu numai [illegible]

sarcini de serviciu în depistarea biotipurilor de excepţie [illegible] spontană l-a povestit colegul său Ion Onea despre stalul [illegible] fălnică, despre fructele mari şi gustoase. Acesta l-a vizitat pe moş, a luat de la el o pungă de nuci şi, analizînd proteinele şi [illegible] tot: după care a semănat, a ob[illegible] a făcut coc[illegible] şasă au tre[illegible] de nuc ro[illegible] loc de 10, cîte [illegible] de kilograme pe pom, e re[illegible] şi are [illegible] 50 la [illegible] a dematat [illegible] mul rod obţi[illegible] a după ce ani de z[illegible] a fost abonat [illegible] poţia [illegible] dreptăm un gînd şi spre cer[illegible] tătorii argeşeni, care se apleacă cu migală şi har asupra fructe[illegible]

FLORIN CONDURĂŢEANU

[illegible] zabile cercetări privind epocile şi deasitățile optime de semănat pentru grîu, orz, porumb, soia, floarea soarelui. În domeniul producerii de furaje s-a realizat la Moara Domnească un cîmp experimental privind comportarea soiurilor de graminee şi leguminoase perene recent create în ţara noastră în combinaţii cu diferite sisteme de fertilizare. În domeniul irigaţiilor sînt de menţionat cercetările privind utilizarea apelor uzate şi a nămolurilor, pe aceasta care obţinînd-se recolte [illegible] ridicate la porumb (fără întrebuinţarea de îngrăşăminte chimice). Institutul participă cu întreaga sa capacitate ştiinţifică la rezolvarea unor teme privind valorificarea nămolurilor uzate din marile complexe agrozootehnice [illegible] la probleme ale optimizării mecanizării şi chimizării agriculturii.

Viitorul specialist plecat din sînul [illegible] de la anul de practică la Bălăcuţatele [illegible] pe mari suprafeţe (cultura grîului de exemplu o livadă pe o suprafaţă de 10,10 ha, ei învăţă zootehnie tot în condiţii de mare producţie) ceea ce nu mai este nevoie să

spunem îl va fi de neprețuit folos. Dacă în primii ani, ne spune prof. dr. Constantin Pintilie, eram criticaţi în presă pentru tipul de învăţămînt de seră practicat la Bălăcuţatele, acum sînteţi [illegible] se pregătesc [illegible] cu adevărat pentru viaţa producţie, realizabilă la nivelul cel mai înalt al ştiinţei şi tehnicii şi pe toată lărgimea sa. [illegible] tema de la Bălăcuţa [illegible] noi facem [illegible] de la pepinieră pînă la industrializarea produselor horticole. La fel în cultura plantelor de cîmp sau în zootehnie de la noi pleacă material biologic cu mare capacitate producţiă care poartă marca Institutului. Preocupări concrete avem şi în domeniul îmbunătăţirilor funciare. Studenţii şi cadrele didactice participă la combaterea eroziunii solului. Avem la Aldeni în judeţul Buzău o staţiune-pilot cu acest profil. Da putem spune — conchide interlocutorul — că momentul Bălăcuţatele reprezintă un capitol important în perfecţionarea învăţămîntului agronomic din România.

Spaţiul tipografic nu ne-a permis să transcriem şi alte date de cel mai viu interes privind, cum spunea interlocutorul nostru, momentul Bălăcuţatele — acest ogor al ştiinţei pe care se pregătesc întru rod o dată cu mari producţii vegetale şi animale istoricul [illegible] viitorilor specialişti ai cîmpiei ţării. Ceea ce trebuie menţionat este că acest important moment e o plină evoluţie spre rodul şi [illegible] şi în măsură demersul ştiinţei şi practicii, deschizînd-se deci cu toate datele sale spre viitor.

TEODOR MARIAN

Cazinoul, viaţa a doua

D. ELIADE

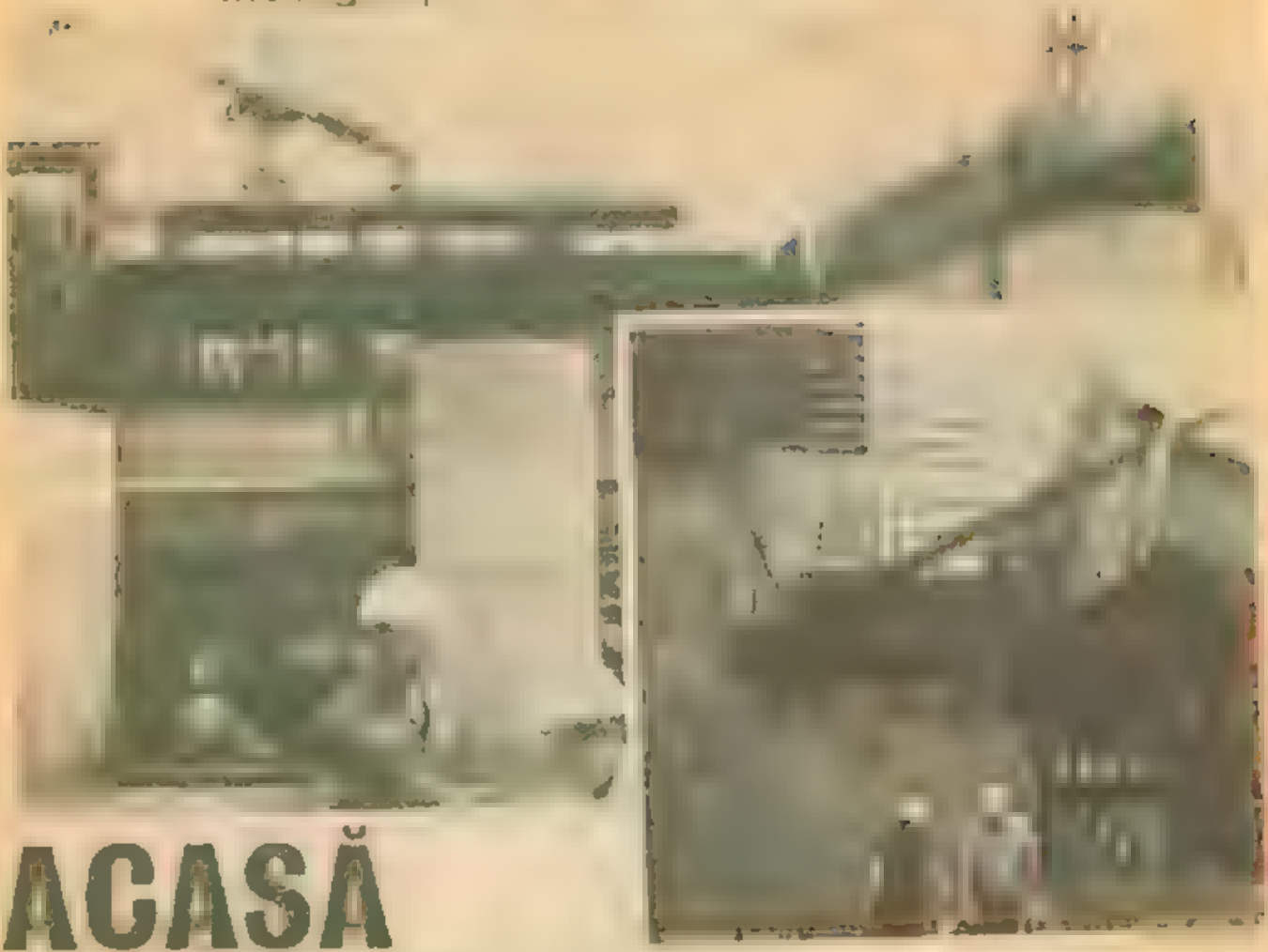

ACASĂ la un necunoscut

[illegible]

(D. NICODIM)

[illegible]

[illegible]

[illegible] ca oare să se pre[illegible] tot prospețimea tal pagina să [illegible] descrie. Așa dar

1984 *(text preluat din revista „Flacăra" nr. 38, 18 septembrie)*

Ceva mai jos de Drăgănești, între Caracal [illegible] a apărut o așezare [illegible] un aerodrom compus din locuințe de tip vagon. [illegible] au fost dispuse [illegible] doi oameni. S-au [illegible] și toate casele lor [illegible] a [illegible] de confort [illegible] [illegible] care se [illegible] o [illegible] [illegible] Oamenii sînt [illegible] pe [illegible] hidrocentrale. [illegible] Printre acestea s-a numărat [illegible] de mult [illegible] *Dumitru Neculau*, deși [illegible] a fost botezat cu [illegible] în Slatina [illegible] sediul [illegible] de șantiere. [illegible] de construcții [illegible] Bucuresti. [illegible] o lună pentru întreaga [illegible]. Deși [illegible] este [illegible] hidrocentrale [illegible] viață [illegible].

[illegible] nevoie de el aici la [illegible] [illegible] introdu[illegible] revoluționare [illegible] pe șantiere [illegible] [illegible] *Ștefan* [illegible] [illegible] Dumitru Neculau a fost cel care a [illegible] practică [illegible] executat la [illegible] de șantier.

[illegible] de hidrocentrale [illegible] Olt [illegible] reprezintă una dintre cele mai ambițioase proiecte din ultimii ani [illegible] cea mai mare [illegible] hidroenergetică din țară [illegible] până în prezent [illegible] [illegible] totodată [illegible] de producerea [illegible] [illegible] de navigație [illegible] vor face legătura între Slatina și Dunăre [illegible] altul de [illegible] circa 100 000 hectare [illegible] la stăpîna [illegible]

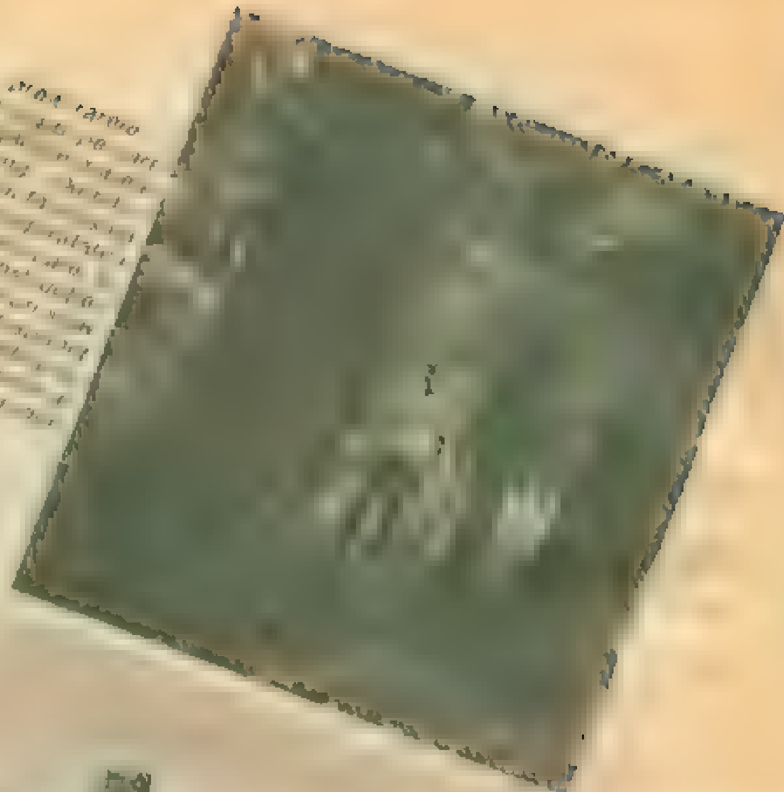

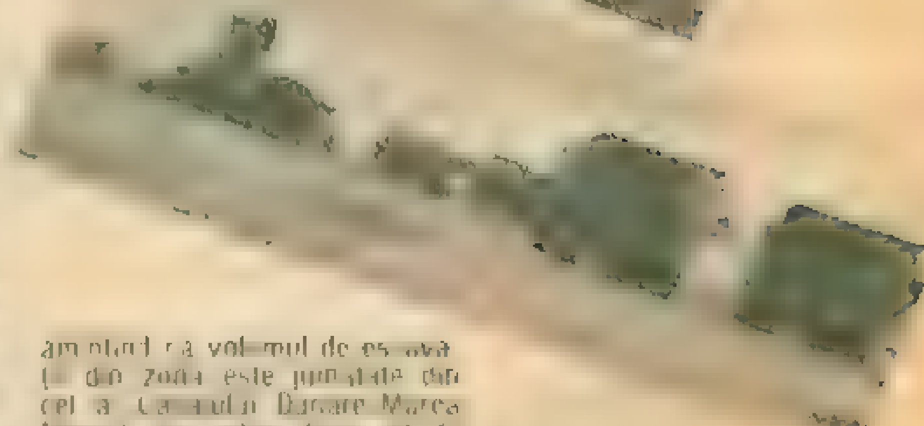

amintind că volumul de excavații din zonă este jumătate din cel al Canalului Dunăre–Marea Neagră, ne putem face [illegible] o impresie despre volumul [illegible] cu care se [illegible] aici.

1988 *(15 mai, dialog)*

— Dumitru Neculau, care a fost cea mai grea [illegible] cea mai [illegible] din viața dumneavoastră?

— Dar [illegible] de ce?

— [illegible] O să vă [illegible] [illegible] a fost [illegible] [illegible]

— Cea mai grea [illegible] era prin [illegible] 1982, pe un [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] lucrătura [illegible] [illegible] [illegible] se afla [illegible] pat [illegible] afară [illegible] [illegible] avea [illegible] de [illegible]

[illegible] podul de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

— [illegible]

— Da [illegible] m-a bătut [illegible]

[illegible] Cu [illegible] [illegible] 1986 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] în 1982 [illegible]

exact în 6 martie, l-au omorît.
– Ştiţi cine ?!
– Da şi dacă? Ce mai pot face? [illegible] trăieşte acolo [illegible] s-a prăbuşit casa ata, a lui tata ! Asta e.

De multe ori m-am oprit asupra cuvintelor: TATA. De fiecare dată n-am reuşit decît **să cred că exist ca să-mi plec spre pămînt**

privirea [illegible]

„Jucam table cu un maistru, a [illegible] logic, am priceput [illegible] că mi se va întîmpla ceva nu trec două minute, mi se spune de la Slatina că tata a murit. Am fost a doua zi l-am văzut [illegible] îmi dam examenul la o teză de [illegible] am luat 10."... Voce [illegible]

1982 — *lucrare începută, prima încercare de doctorat* [illegible] LA STUDIUL INFILTRAŢIILOR PRIN [illegible]

– Lucrarea ia drumul Institutului [illegible]
– *propune.* o reducere de minimum de [illegible] la consumul de ciment pentru lucrări de betonare, producerea în ţară a unor vibratoare de [illegible]

1988 — *[illegible]*

[illegible] Dunărea [illegible] Te [illegible] în [illegible] dă de o scară [illegible] pe care [illegible] se [illegible] de [illegible] Ar [illegible] a *Macasoi* – apasă pe [illegible] manete, hardugina se [illegible] o dată cu bine, farurile in[illegible] colos cîntărind 500 tone şi avînd lungimea braţului de 45 [illegible]

Un utilaj de [illegible] în propriu şi la figurat [illegible] înconjurată de alte plăsmuiri de fier, beton [illegible] în câmpie Olteţului

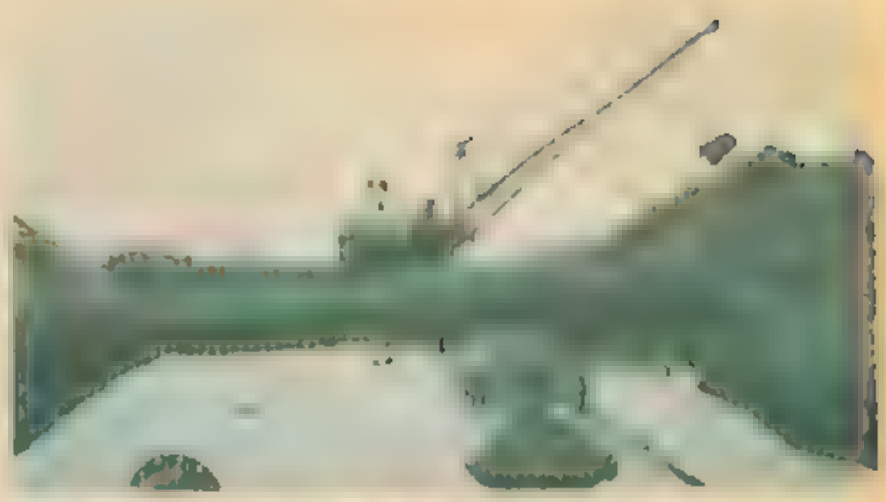

[illegible] forţă aceştia [illegible] form aparat puţind sălta, uşor, un autoturism „DACIA – [illegible]
Are [illegible] levizor – cabina
Şi perdele la geamuri

[illegible] instalaţie se mişcă [illegible] Dumitru Nicodim), Ardeleanu şi Macasoi apasă pe nişte butoane, sînt doi tineri, aceşti [illegible] Iată cum enorma instalaţie [illegible] Macasoi [illegible] pe [illegible] Nicodim „Ma[illegible] baet... nu aveţi ni[illegible] de [illegible] aveţi grijă de [illegible] *vom plăti* după cum meritaţi." Numai atît *aveţi grijă de acest [illegible]*

Utilaj ce consumă [illegible] putere instalată, 2 MW, per exemplu [illegible] Porţile de Fier I" având 2000 MW [illegible] „Dragina păşitoare" a lui Nicodim [illegible] înaltă cît un bloc de [illegible] care [illegible] pe propriile [illegible] 100 watţi [illegible]?

Cînd angajez un muncitor trebuie să-l angajez [illegible] – nu e prevăzut în plan"

1966 [illegible] *ZERO!*, [illegible] cu o bicicleta [illegible] (avea să o înapoieze curînd), este găsit pe plaja mării – aproape mort de [illegible] de către o anumită fam[illegible] surprinzător, [illegible] adoptă (ea are un fecior, Dan, cam de aceeaşi vîrstă cu necunoscutul). Îl întreţine pe „tătăcit", el [illegible]. Apoi facultatea [illegible] în 1976 absolvent [illegible] Nicodim [illegible] unei proze anume *(al cărei subiect mi-l rezerv [illegible] [illegible]* se [illegible] pot

1988 [illegible]

– Dumitru Nicodim, ştii ce vă voi [illegible]?
– Mă spune!. *Prima [illegible]*
Exact.
[illegible] *Aş dori* [illegible] *intrebaţi nu puteam de[illegible] ce voiam – nu mă [illegible] tata!* Dar asta n-o puteţi [illegible] de ego, dumneavoastră, [illegible]
– Revenţi [illegible] la tata [illegible] Dar [illegible]
– Aşa ştii.
– [illegible] mai frumoasă [illegible] vieţii dumneavoastră

[illegible] dragostele pe care ai [illegible]

[illegible] la întrebare [illegible] am [illegible] întotdeauna [illegible] programat [illegible] n-am [illegible] recunoscut [illegible] de ce nu puteam ajun[illegible] [illegible] interlocutorii mei.

— Reveni cea mai frumoasă [illegible] viața dumneavoastră?

— Primul [illegible] de lucru, am [illegible] față [illegible] la [illegible] fusesem suspectat [illegible] [illegible] de [illegible]

a [illegible] viața mi poate fi exemplu.

1983 [illegible]

[illegible] N[illegible], șef pr[illegible] ducție la A[illegible] ACH [illegible] tot interesul [illegible] de [illegible] se duce la [illegible] director fără a face caz de [illegible] [illegible] să [illegible] pe șantier [illegible] la R[illegible] [illegible] unde e [illegible] totuși realizat [illegible] de bucurie [illegible] Și se [illegible]

[illegible] e bastul de [illegible]
Dar [illegible] istorie
[illegible] nu [illegible] istoria
[illegible]
După [illegible]

[illegible]

1988 *AMIN[illegible]*

[illegible] de [illegible] Și [illegible] 200 [illegible] 250 [illegible] o problemă [illegible] de la [illegible] fața de care [illegible] la fel. A venit [illegible] de [illegible] foarte [illegible] femeia [illegible] este [illegible]

[illegible] caption beside the photograph

dintre cele mai bune [illegible] [illegible].

1984 [illegible] *1984* [illegible] *prioritate de la 22.08.1984 ora 9.00.*

BREVET INVENTIE Nr [illegible] privind producerea în [illegible] a unei vibratoare de mare [illegible].

Și [illegible] invenției executate în [illegible] și brevetate de [illegible] [illegible] Autor: ing. DUMITRU NICODIM.

Text: M. Ciocnea în fața mult[illegible] în general [illegible] Și [illegible] se [illegible] [illegible] în fața [illegible] [illegible] era [illegible] botezat [illegible] [illegible] matara [illegible] *1988.*

1984 *(Acest text preluat din revista Flacăra nr.* [illegible]*)* [illegible] de [illegible] de care am vorbit pe larg este a [illegible] fata de [illegible] [illegible] ale [illegible] Noi [illegible] [illegible] în a [illegible] [illegible] [illegible] nu este prea mare. Având în vedere [illegible] [illegible] [illegible] pe care [illegible]

poate ii trebuie să le aducă. [illegible] ora [illegible] *Dumitru Nicodim* [illegible] și [illegible] în coloana [illegible] lui [illegible]. [illegible] Și-a dat [illegible] [illegible] să de diploma se [illegible] mare măsură de tehnologia de [illegible] [illegible]. Pot [illegible] încercat [illegible], că fără să-l consulte [illegible] a fost dezastruos [illegible] *pronun-* [illegible] acestui Nicodim.

Are doi [illegible] [illegible] pe care o [illegible] se va [illegible] — va pleca în [illegible] parte multe date notate în carnetul meu de reporter mă determină să spun [illegible] [illegible] Dar asta nu are nici o importanță.

A condus și mai [illegible] să conducă — peste 1 500 oameni, [illegible] care 500 lucrau în [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de apă [illegible] [illegible] să [illegible] [illegible] [illegible] Am fost [illegible] *Acasă* [illegible] *documentat.* N-am găsit nimic [illegible] de rest, am găsit însă — prin [illegible] [illegible] altceva, o mare [illegible] de care i se spune Buduș ben [illegible]

o și mai mare responsabilitate fața de lucrarea pe care [illegible] [illegible] să o [illegible] pe [illegible] [illegible] dar *pentru toată* [illegible] [illegible] și [illegible] extraordinară [illegible] în a [illegible] ceea ce a [illegible] el a [illegible] [illegible]. Am [illegible] ceva [illegible] [illegible] om [illegible] și [illegible] sînt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] în [illegible] nu [illegible] și [illegible] *doctor.*

[illegible] mai sînt [illegible] 40 kilometri pînă la [illegible] [illegible] pe care le [illegible] [illegible] de care [illegible] [illegible] să fie [illegible] peste [illegible] de [illegible] [illegible] venit pînă [illegible] de la Marea Neagră [illegible] ex[illegible] Viața [illegible] [illegible] acestui om [illegible] esențial o [illegible].

1988 [illegible] *mai* [illegible] *loc* [illegible] banda [illegible]

— Mai [illegible] să [illegible] spun ceva [illegible] [illegible] pot [illegible] [illegible] fata [illegible] (despre [illegible] mai avem [illegible] [illegible] [illegible] *(Paul Ochea)* [illegible] 40 de ani [illegible] [illegible] din [illegible] Ma[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] găsind [illegible] în [illegible] [illegible] am [illegible] [illegible] om de [illegible] [illegible] se [illegible] la [illegible] și [illegible] în [illegible] de [illegible] [illegible] *Mircea Bălulescu* [illegible] pe [illegible] 40 ani de [illegible] mai [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] trebuie să [illegible] pe [illegible] [illegible] bun [illegible] [illegible] dintre [illegible] și [illegible] asta [illegible] fără [illegible] un om model, care [illegible] nu se [illegible] în [illegible] [illegible] de mînă [illegible] *Ion Nicu (Ilfov)* [illegible] 45 [illegible] deschide totala, extrem de [illegible] [illegible] [illegible] bine ce face [illegible] [illegible] *(oana Toma)* [illegible] 50 [illegible] sel [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

HORIA PĂTRAŞCU

Mic
ghid
pentru
contemporani

Să REÎNVĂȚĂM BUCUREȘTIUL

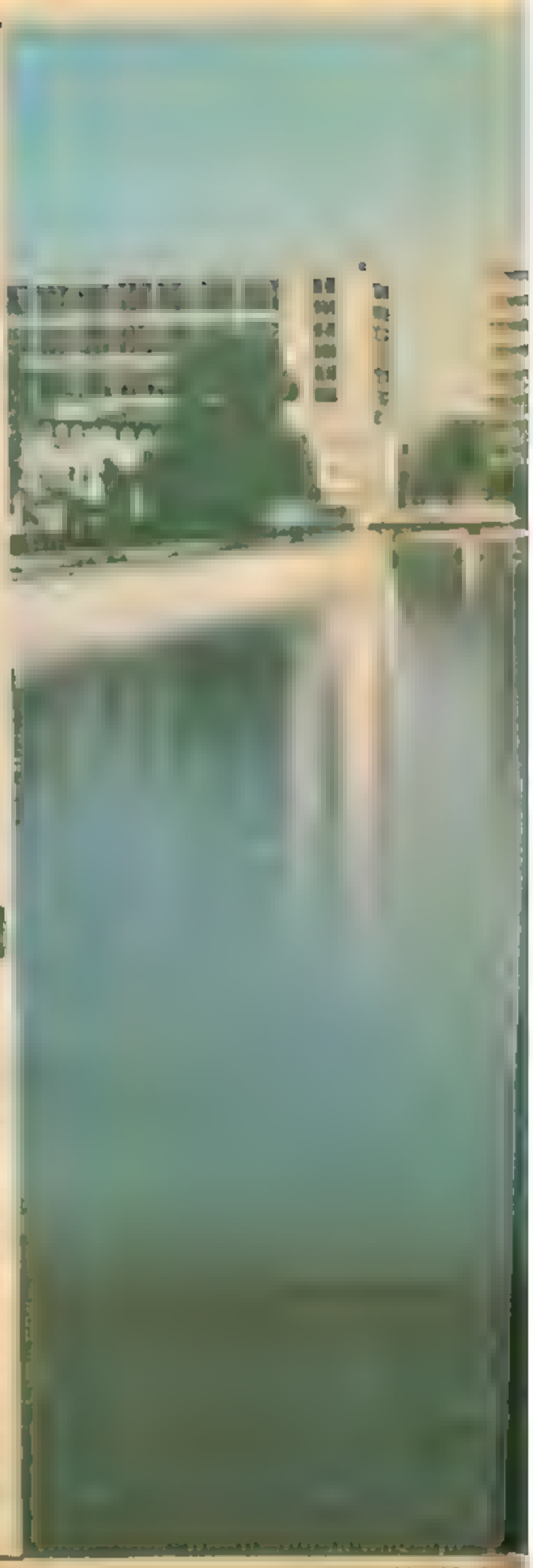

Vest-Est

Nord

PASAJUL MARASESTI

Potrivit **Istoriei Bucureştilor** de [illegible] orașul numărat în 1418 182 854 de locuitori în 1989 populația este de aproape 600 000, pentru ca zece ani mai târziu să atingă cifra de 870 000. Sunt anii în care se construiește mult și bine și rău și stomp și rău în toate stilurile arhitectonice. Se construiește oricum evidența lipsă de unitate în care nici măcar planul director de sistematizare decretat în 1935 n a reușit să facă prea multă ordine deși atunci s-au tăiat acele importante bulevarde și străzi pe care le cunoaștem foarte bine. Mihai Eroul 1848 Barbu Văcărescu Lacul Tei. Planurile erau generoase dar ne depășea puterea economică.

Ne-am referit la aceste lucruri care țin de istorie nu numai pentru a arăta că a cincea lecție de la planul de sistematizare amintit în București s-a construit enorm apropiindu-se ea, la ceasul de față problema locuințelor de pildă să fie rezolvată dacă populația Capitalei în acest răstimp s-a dublat și aceasta datorită unor grăbite elanuri destăinuite de aproape două decenii și jumătate de către partid și stat de iubitul nostru popor. Trăind și pe acest plan o epocă de inflorire fără precedent a României. Dar am apelat la ea pentru câteva ca termen de comparație și pentru că ritmul ar fi mai mult ca oricând în fața Capitalei este un vast șantier menit să contureze în forma cât mai bună a Bucureștiului pe mașteșa visurilor și mandatelor ce a dezvoltare economică și socială a patriei un București adaptat la viața contemporană și inițiate și cerute o veritabilă Capitală a României socialiste în marea capitală a Europei și pragul unui nou mileniu.

SĂ REÎNVĂȚAM BUCUREȘTIUL

[illegible]

Trebuie deci să reînvățăm Bucureștiul. Evident, nu în ceea ce păstrează de la sistematizările anterioare, ci în ceea ce se adaugă și se creează, se transformă și se înnobilează într-un ritm și la niște dimensiuni de neimaginat altădată. Activitatea de edificare a Bucureștilor este o activitate [illegible] orașul crește, se dezvoltă [illegible] și se [illegible] sub ochii noștri, devenind parcă altul pe zi ce trece. Arterele moderne [illegible] sistematizarea [illegible] a vechii zone a [illegible] [illegible] restaurarea [illegible] în zona centrală a [illegible] [illegible] Bucureștiului [illegible] total [illegible] [illegible] [illegible] Nicolae Ceaușescu [illegible] să construim frumos și trainic — se regăsește [illegible] în România [illegible] construcții a Capitalei de azi [illegible] este vorba de [illegible] de amenajarea [illegible] de sistematizarea unei noi zone de apari[illegible]

SĂ REÎNVĂȚĂM BUCUREȘTIUL

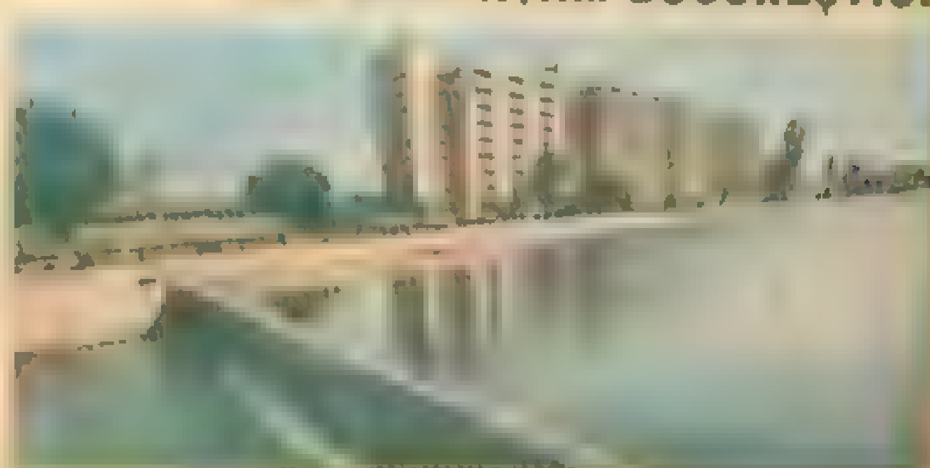

ția unui impunător ansamblu arhitectonic. Sînt construcții care ne împlinesc de mîndrie, de marea mîndrie că ne este dat nouă, acestei generații, să clădim o capitală care să ducă viitorimii mesajul celei mai strălucite epoci a istoriei noastre.

Rațiunile pentru care Capitala avea nevoie de acest amplu și rapid proces de [illegible] de modernizare, de deschidere către viitor sînt limpezi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Romania [illegible] fără efort, ca fără o decizie fermă [illegible] asemenea celor ce au transformat în scurt răstimp [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dezvoltării [illegible] [illegible] viei.

Principiile unei sistematizări moderne [illegible] precum cea care [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] noastre [illegible] au [illegible] vedere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sistem de artere de circulație orientate pe [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] străzile existente [illegible] [illegible] [illegible] de alta [illegible] a unei exploatări armonice [illegible] [illegible] [illegible] se cuvine amintită de asemenea largă perspectivă [illegible] [illegible] au în vedere urbanizarea [illegible] pe necesitatea ca [illegible] [illegible] să aibă un caracter [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] continuă transformare [illegible]

→

SĂ REÎNVĂȚĂM BUCUREȘTIUL

[illegible]

Cum se materializează, practic, aceste proiecte?

Vom proceda în paginile de față la prezentarea principalelor zone noi aproape finisate sau bine conturate, zone care în viziunea adevăratei ei noi reprezintă expresia unei concepții de parte de pe acum de viață la București.

Iată pe scurt aceste zone:

■ **Bulevardul Victoria Socialismului** [illegible] Casa Republicii [illegible] Victoriei. Este o arteră [illegible] lungă de 9 km [illegible] 3 km [illegible] Prin soluția [illegible] și de tratare a [illegible] ale ansamblului [illegible] o deosebită sinteză a tendințelor moderne specifice epocii contemporane și tradițiilor majore ale arhitecturii românești.

Pe această arteră sînt amplasate importante componente urbanistice ale noului centru: Piața Muzeelor, Piața Unirii, Biblioteca Națională, Marele Centru cultural Național, Casa Poporului (care va cuprinde și Opera), și un nou [illegible]. Piața se [illegible] prin [illegible] Bulevardul Victoria Socialismului [illegible] noul Bulevard Izvor [illegible] se va lega [illegible] cu Piața [illegible] de [illegible] de [illegible] Casei Republicii și de [illegible] de pe [illegible] arteră se [illegible]

SĂ REÎNVĂȚĂM BUCUREȘTIUL

[illegible]

dreptul unei piețe ample circulare situate la nord și nord-est de Piața Vitan. De aici desfăcându-se alte două artere, una către Piața Muncii, cealaltă către Calea Dudești. Recent tovarășul Nicolae Ceaușescu împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu a inaugurat lucrările de construcție [illegible]

■ **Artera nord-sud** leagă zona [illegible] de zona de sud a [illegible] pe traseul [illegible] Bulevardul [illegible] str. [illegible] se realizează prin [illegible]

■ **Drumul de trafic greu** Razoare — Piața Progresului [illegible]

SĂ REÎNVĂȚĂM BUCUREȘTIUL

[illegible]

lor [illegible] în [illegible] e pono [illegible] din zona Prundu [illegible] Zona Ro [illegible] se va sistematiza [illegible] se [illegible] cetățenilor se [illegible] în [illegible] Tineretului [illegible] de circulație. Acest [illegible] va [illegible] traficul greu [illegible] din zona centrală a Bucureștiului.

■ **Arterele Calaraș** Labirint vor fi [illegible] se construiește [illegible] în rest [illegible] se blocuri cu magazine la parter. Strada Labirint va dubla [illegible] asigurând o legătură [illegible] pe direcția Est–Vest a orașului.

■ **Strada Șirbei Vodă** are un traseu rectificat și lărgit constituindu-se ca artera a marilor demonstrații din Capitala pînă la intersecția cu strada Berzei de unde traseul se continuă pe această stradă spre Buzești. Strada Buzești va fi și ea rectificată lărgită și dotată cu clădiri reprezentative. Între Spiru Haret și Calea Rahovei și ea sistematizată ușor rectificată, având de o parte și de alta blocuri de locuințe cu magazine la parter, este în construcție Muzeul Național.

■ **Magistrala Est–Vest** (cartierul Ferentari — Militari — Piața Muncii) realizată în partea de sud a noului centru politico-administrativ, face legătura între marile cartiere aflate în sud-vest și sud-est de oraș. Ea facilitează accesul în zona centrală pornind din Ferentari și urmînd traseul: intersecția Șoseaua Viilor (prin străpungerea zonei industriale), zona gării Filaret, strada Dr. C. Istrate (care va fi lărgită) pînă la intersecția cu strada 11 Iunie. În ultimii douăzeci de ani rețeaua radială inițială a străzilor Bucureștiului s-a îmbogățit și cu sistemele stradale rectilinii

→

SĂ REÎNVĂȚĂM BUCUREȘTIUL

[illegible]

Mic ghid pentru contemporani

Să REÎNVĂȚĂM BUCUREȘTIUL

→

tare situate în carterele noi ale pasajelor subterane (pe care, între care mai mult Victoriei, Unirii, Mărăști [illegible]) menite să scurteze distanțele și să eficientizeze deplasarea în zone de interes urban ridicat.

În vechea trama stradală (compusă din 5.400 de străzi) constituie pe principalele căi de acces pentru traficul rutier și pietonal se grupează actualul nou sistem radial-inelar al rețelei stradale principale, alcătuit din artere majoritare cu 4, 6, 8 benzi de circulație, din câteva detalii despre acest sistem al capitalei. Un principiu din 4 arte[illegible] inelare, 2 artere radiale diametrale, 1 arteră a [illegible] și din artere radiale sau parțial inelare.

■ **Primul inel** din zona activă [illegible] Victoriei, Victoria, Kiseleff, lângă [illegible] Eminescu, Tineretului — Nicolae Titulescu, [illegible] Gheorghe Vidra, Vitan — Bârzești, [illegible] Bănului, [illegible] subzonele zonei centrale în interiorul sau prevăzând se o restricționare a circulației de autovehicule de toate categoriile, cu excepția transporturilor de aprovizionare și de gospodărie comunală.

■ **Al doilea inel** leagă Piața Victoriei, Bucureștii Noi, [illegible] Mihai Bravu, Sudului, Pantelimon, Colentina, Ion și Mihai Cantacuzino și delimitează zona centrală propriu-zisă cu restricții pentru circulația mijloacelor de transport greu.

■ **Al treilea inel** are un [illegible] de legătură directă între [illegible] zone odăstreale și [illegible] tere de locuințe: Avioane[illegible] — Pipera (în nord), Colentina — Obor, Titan — 23 August (în est), Berceni — IMGB (în sud), Progresul — [illegible] și Drumul Taberei — Militar (în vest).

■ **Al patrulea inel** îl constituie drumul de centură pentru prelucrarea directă a traficului de tranzit.

Sunt vii câteva dintre arterele importante care fac parte din acest sistem modern și rapid de transport urban care este [illegible] prin arterele arg[illegible] apărute să acopere pe [illegible] relativ mărginită între diferite zone ale orașului și o [illegible] superioară pe [illegible] de legătură. În sistemul [illegible] a dezvoltă[illegible] [illegible] de [illegible] un sistem [illegible] dezvoltarea în continuare pe [illegible] a [illegible] de acces [illegible].

Și cu aceasta încheiem acest discret dialog — ghidul pe care vi l-am propus, la predarea la noua carte a Bucureștilor, parte din marea carte a [illegible] Epocii Nicolae Ceaușescu, a cărei [illegible] tom [illegible] de [illegible] sub [illegible] pe [illegible] noastră [illegible] [illegible] se [illegible] spre viața.

RĂZVAN BÂRBULESCU

SA REÎNVĂȚAM BUCUREȘTIUL

Cu Sadoveanu în prăvălia fălticenilor

Care oraș din Moldova, în afara Pașcanilor natali, nu se mândrește că înainte de a se stabili în capitala țării, sau chiar și după aceea în preocupările i ședere printre atîtea de multe locuri frumoase ale țării, Mihail Sadoveanu l-a fost, o vreme mai scurtă sau mai îndelungată locuitor de vază? Fălticenenii însă au de ce să creadă, mai mult decît alții că autorul „Baltagului" le este un concetățean apropiat. Aici, el a locuit 21 de ani, a urmat cinci clase de școală generală și patru de gimnaziu, aici a cunoscut prima dragoste pe Ecaterina Bălu, aici s-a căsătorit și tot aici i s-au născut 10 dintre cei 11 copii.

În primii cinci ani Sadoveanu a locuit la părinții gazde, apoi încă șapte ani a stat în casa de zestre a soției. În 1909 tînărul scriitor și-a construit o casă [illegible] (schița se află în prezent în muzeul orășenesc) pe care, după ce s-a hotărît să se mute la Iași a vîndut-o în 1938 unui negustor de cherestea. Aici au fost scrise sau măcar începute douăzeci dintre cele o sută de cărți publicate de Sadoveanu în Empyreumă. $ după ce a devenit locuitor [illegible] Mihai venea la [illegible] de [illegible] unde [illegible] din [illegible] [illegible] Paradul [illegible] Mihai Codreanu, N. Frunzescu, George Topîrceanu, cu preotul [illegible] Ho[illegible] cu bătrînul G. Tutoveanu și alții. Cînd a împlinit 50 de ani, fălticenenii nu l-au în mod deosebit sărbătorească în sala de gimnastică a liceului „Nicu Gane" (fostul gimnaziu „Aleco Donici" unde fusese elev) marele scriitor i-a fost decernat titlul de cetățean de onoare al orașului. Tot atunci s-a hotărît ca o stradă să poarte numele lui, iar elevii liceului au interpretat un [illegible] special pentru sărbătorit.

[illegible]

Se pare că dorul de Fălticeni nu l-a părăsit niciodată pe Sadoveanu. Doar cu două luni înainte de a muri, în august 1961 deși medicii și prietenii îl îndemnară să nu mai călătorească, a ținut neapărat să mai vadă acea „căsuță a tihnei" și acea „grădină a liniștei" cum le numea în „Anii de ucenicie", în care petrecuse atîția ani. Așa că a sosit aici împreună cu Profira Sadoveanu.

Casa atît de legată de biografia și de opera sadoveniană ar fi intrat în anonimatul atîtor clădiri fără istorie (mai ales că s-a tot schimbat proprietarii ultimul tratînd-o, explicabil la urma urmei, ca pe o moștenire oarecare care nici nu se prea [prea bine] dacă așa cum mi-a relatat profesorul Vasile Nistoreasa muzeograf la Muzeul orășenesc Fălticeni nu intervenea energic unul dintre fălticenenii și anume chiar primarul orașului Costică Artene. Clădirea reparată adusă în stare de sanatate a devenit bun de obștie și înzestrată cu toate cele necesare prin contribuția entuziastă a celor fălticeni funcționează acum ca secție a muzeului local. Aproape 15 000 de oameni au vizitat-o în cîți ani [illegible] [illegible] și [illegible] [illegible] [illegible]

Inteligența românească în acțiune

o bancă a sănătății

AUTOTRANSFUZIA

DR. DOC. VLAD APATLANU: „Tehnicile foarte eficiente de conservare a sângelui, folosite la noi în țară, ne permit să construim o adevărată «bancă de sănătate»"

[illegible] **autotransfuzie** [illegible] **Vlad Apatlanu**, [illegible] Bucureștiului [illegible] a pune la dispoziție întreaga documentare necesară [illegible] [illegible] hepatita cu virus B, [illegible] ca și alte infecții care se pot [illegible]

[illegible] ne explică interlocutorul - poate

fi divizată în două mari ale[illegible] ro: de urgență și programată. Autotransfuzia de urgență este modalitatea prin care se recoltează sîngele extravazat intraoperator. Sînt anumite situații în care în cursul unei operații se adună vast mari [illegible] hemoragii importante. Acest sînge [illegible] poate fi reintrodus în circulație [illegible] de aspirare și intra[illegible] [illegible] anticoagulant după care urmează reintroducerea intravenoasă. O hemoragie în traumatisme [illegible] accidentări, care ar putea fi [illegible] este una din cele [illegible] cu acest sînge. Ar fi [illegible] spus autotransfuzia de urgență [illegible] de excepție [illegible] De regulă este nevoie de

oxigenare a țesuturilor și de[illegible] de vindecare postoperatorie. Sîngele recoltat nu se pierde nici în cazul în care se amînă intervenția chirurgicală. Prin autotransfuzia repovenirea există posibilitatea de a se prelungi perioada de existență a rezervelor de sînge autogen propriu. Fierul cel mai [illegible] se administrează intravenos pacientului după care se scoate alt flacon - echivalent cu 400 ml - de sînge proaspăt ce [illegible] alte 15-21 de zile. Această [illegible] se poate face numai în două zile [illegible] cît este necesar intervenția chirurgicală fără a pierde sîngele recoltat.

După această sumară descriere a metodei, să încercăm să creionăm avantajele autotran-

cît cea care [illegible] folosește, care poate fi folosit în cazul urgenței.

Autotransfuzia este o tehnică favorabilă și chirurgului pentru că în bună măsură chirurgul [illegible] depinde de disponibilitatea de sînge compatibil. Medicul poate [illegible] respecta programul operator. Mai mult [illegible] [illegible] [illegible] stocării [illegible] sînge [illegible] hemoragia [illegible] cazul [illegible] [illegible]

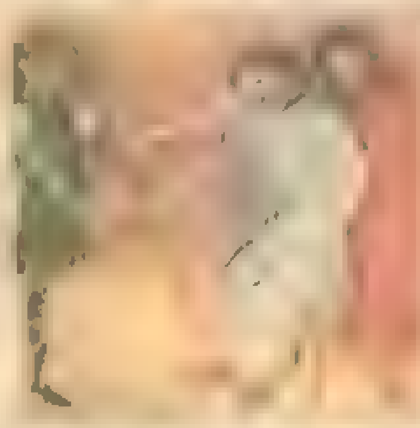

Medicina [illegible]

[illegible] de sînge

[illegible]

[illegible] de [illegible]

sînge pentru autotransfuzia programată. În cazul [illegible] [illegible] două săptămîni înainte este [illegible] [illegible] din chiar sîngele bolnavului care va [illegible] [illegible] [illegible] **banca de sănătate** [illegible] [illegible] [illegible] de 1 [illegible] [illegible]

stației. Cîteva dintre ele au și fost [illegible] în desfășurarea [illegible] [illegible] mai sînt încă multe altele.

[illegible] face parte [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] A [illegible] [illegible] de 400 [illegible] [illegible] la Centrul de [illegible] București [illegible]

r[illegible] În momentul în [illegible] va [illegible] operație [illegible] [illegible] sîngele [illegible] bolnavului [illegible] [illegible] pierderea de sînge [illegible] vindecarea postoperatorie va [illegible] Prin [illegible] [illegible] pierderea de sînge [illegible] Metoda [illegible] al autotransfuziei [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] banca [illegible]

LIANA MOLNAR

Memoria peliculei

Importanța fotografiei ca document al epocii [illegible] poate cel mai fidel căci recea retină a ochiului fotografic nu flatează și nu dolorează [illegible] nu mai e ignorată de nimeni. Ca pretotindeni în lume în arhivele și muzeele noastre în bibliotecile și în atelie instituții ca și în colecții particulare se află la ceasul de față rodnice și ocrotite cu grijă o serie de piese rarissime care conservă pentru viitoarele imaginea unor oameni, evenimente, obiecte și locuri ce s-au pierdut în neantul unicei ale[illegible] a trecutului fost prin lume fixă imprimată în memoria peliculei. Dar care sînt aceste piese și unde anume se află ele? Și cine le a executat și cînd, cum? Iată întrebări la care răspunde cu competența pe care o conferă cercetarea cu pasiune și stăruință a activului în urma pe mai bine de douăzeci de ani artistul fotograf [illegible] cărții Federației Internaționale de artă fotografică a acordat distincția de Excellence FIAP [illegible] o cartea album Cronologia [illegible] a fotografiei din România (perioada 1844–1916) apărute în Biblioteca artiștilor fotografi.

Este prima lucrare de acest fel de la noi o lucrare care prin rigoarea expunerii, prin bogăția de date cuprinse în studiul introductiv, prin notele și explicațiile la ilustrațiile reproduse, ca și prin ținuta autorului și prezentării acestora (autorul fiind el însuși un versat cercetător și cercetator de presă rară) se propune ca un eficace instrument de lucru pentru istorici, pentru cercetătorii din varii domenii, ca să nu mai vorbim de artiștii sau de pasionații fotografiei.

Se pare că noi, românii, avem și aici niște măreții și niște prestigioase succese. Iată câteva desprinse din lucrarea lui Constantin Sandulescu:

• La numai o lună și câteva zile (16 februarie 1849) de la [illegible] ea. În Academia de științe din Paris a descoperirii lui Daguerre [illegible] pentru daghereotipie [illegible] Albina românească din Iași și informează cititorii despre aceasta. • Din anul [illegible] Academia Mihăileană din Iași și colegiul Sf. Sava din București achiziționează instrumente de daghereotipie. • P[illegible] atelier fotografic la noi [illegible] 1842. • Pr[illegible] atelier fotografic la București [illegible] de o femeie (madame Wilhelmine [illegible]). • 1848 Carol Szathmari execută prima calotipie (negativ realizat pe o [illegible] de hârtie hipersensibilizată, după care se pozau obține pozitive). • Prima imagine cunoscută a Bucureștilor „Câmpul Proscăpiei" 1850 (autor [illegible] Szathmari). • 1857 [illegible] jogolat Costa [illegible] primul fotograf amator cunoscut pînă azi [illegible] realizează pe pelicule mai multe personalități ale vremii, printre care Vasile Alecsandri și Barbu Lăzăreanu. • 1854 Szathmari realizează primul [illegible] poștal fotografic de război din lume (războiul Crimeii) prin procedeul cu colodiu uscat într-un „laborator" instalat într-o trăsură. • 1857 C. Szathmari și Ioan Herz fotografiază momentul deschiderii Adunării ad hoc de la București și respectiv pe deputații țărani din Divanul ad hoc al Moldovei. • 1860 Apare la București „Ilustrațiunea jurnal universal" în care tipărirea unei imagini fotografice care gravează în lemn a acesteia de către un alt artist gravorul [illegible].

Și a mai [illegible]

REGHINA VÂRVICI

Vasile Alecsandri [illegible] Constantin Szathmari

Dimitrie Ghica Antoniade, ministru din [illegible] la Constantin Szathmari

1989

IANUARIE 1	FEBRUARIE 2	MARTIE 3	APRILIE 4	MAI 5	IUNIE 6
9 23	6 20	6 20	3 17	1 15 29	12 26
10 24	7 21	7 21	4 18	2 16 30	13 27
11 25	8 22	8 22	5 19	3 17 31	14 28
12 26	9 23	9 23	6 20	4 18	1 15 29
13 27	10 24	10 24	7 21	5 19	2 16 30
14 28	11 25	11 25	8 22	6 20	3 17
2 16 30	13 27	13 27	10 24	8 22	5 19
3 17 31	14 28	14 28	11 25	9 23	6 20
4 18	1 15	1 15 29	12 26	10 24	7 21
5 19	2 16	2 16 30	13 27	11 25	8 22
6 20	3 17	3 17 31	14 28	12 26	9 23
7 21	4 18	4 18	1 15 29	13 27	10 24

IULIE 7	AUGUST 8	SEPTEMBRIE 9	OCTOMBRIE 10	NOIEMBRIE 11	DECEMBRIE 12
10 24	7 21	4 18	2 16 30	13 27	11 25
11 25	8 22	5 19	3 17 31	14 28	12 26
12 26	9 23	6 20	4 18	1 15 29	13 27
13 27	10 24	7 21	5 19	2 16 30	14 28
14 28	11 25	8 22	6 20	3 17	1 15 29
1 15 29	12 26	9 23	7 21	4 18	2 16 30
3 17 31	14 28	11 25	9 23	6 20	4 18
4 18	1 15 29	12 26	10 24	7 21	5 19
5 19	2 16 30	13 27	11 25	8 22	6 20
6 20	3 17 31	14 28	12 26	9 23	7 21
7 21	4 18	1 15 29	13 27	10 24	8 22
8 22	5 19	2 16 30	14 28	11 25	9 23

1989

IANUARIE 1	FEBRUARIE 2	MARTIE 3	APRILIE 4	MAI 5	IUNIE 6
9 23	6 20	6 20	3 17	1 15 29	12 26
10 24	7 21	7 21	4 18	2 16 30	13 27
11 25	8 22	8 22	5 19	3 17 31	14 28
12 26	9 23	9 23	6 20	4 18	1 15 29
13 27	10 24	10 24	7 21	5 19	2 16 30
14 28	11 25	11 25	8 22	6 20	3 17
2 16 30	13 27	13 27	10 24	8 22	5 19
3 17 31	14 28	14 28	11 25	9 23	6 20
4 18	1 1[illegible]	1 15 29	12 26	10 24	7 21
5 19	2 16	2 16 30	13 27	11 25	8 22
6 20	3 17	3 17 31	14 28	12 26	9 23
7 21	4 18	4 18	1 15 29	13 27	10 24
			30		

IULIE 7	AUGUST 8	SEPTEMBRIE [illegible]	OCTOMBRIE 10	NOIEMBRIE 11	DECEMBRIE 12
10 24	7 21	4 18	2 16 30	13 27	11 25
11 25	8 22	5 19	3 17 31	14 28	12 26
12 26	9 23	6 20	4 18	1 15 29	13 27
13 27	10 24	7 21	5 19	2 16 30	14 28
14 28	11 25	8 22	6 20	3 17	1 15 29
1 15 29	12 26	9 23	7 21	4 18	2 16 30
3 17 31	14 28	11 25	9 23	6 20	4 18
4 18	1 15 29	12 26	10 24	7 21	5 19
5 19	2 16 30	13 27	11 25	8 22	6 20
6 20	3 17 31	14 28	12 26	9 23	7 21
7 21	4 18	1 15 29	13 27	10 24	8 22
8 22	5 19	2 16 30	14 28	11 25	9 23
9		3		1	

Plante vindecătoare în stare crudă

Plante cu efect antiscorbutic

nalba mare

tătănesa

rostopască

Arsurile

Cartofii

morcov

împotriva paraziților intestinali

Usturoiul

tarhonul

Pentru combaterea afecțiunilor cauzate urmare

de pătlagină ingurgitată

de urzică mare

hemoragie nazală

stejar

scoruș de munte

Pentru combaterea febrei

cartof

edera

voltonică

reumatism

gălbăgoare (dieta)

în afecțiuni ale stomacului

bănuți (nasturaș)

de gălbenele

în diabet

de fragile

Ca să aveți dinți albi

jales

CLAUDIU VODĂ

Diabetologia la ora consacrării

DR. C. IONESCU TÎRGOVIȘTE

„După mai bine de două decenii de studii, specialiștii noștri au și vor avea, în continuare, un cuvînt important de spus în acțiunea de completă descifrare a etiologiei diabetului."

[illegible]

→

diabetologie. Pe această cale bolnavul el singur, își poate controla zi de zi glicemia (prin mijloacele de testare puse la dispoziție de personalul medical) și tot el are posibilitatea de a și administra doza de insulină necesară. În felul acesta, cum o demonstrează statisticile, au scăzut impresionant complicațiile acute, în special coma diabetică și coma hiperosmolară.

E locul să notăm, de asemenea, că la Spitalul clinic de nutriție și boli metabolice din București se află în curs de testare un aparat pentru transfuz realizat în premieră mondială de profesorul dr. Iulian Mincu și un grup de colaboratori, instrument medicat destinat combaterii arteriopatiei terante (maladie provocată frecvent și de diabet). Aparatul permite introducerea în organism a unei substanțe ce favorizează mai bună irigare a membrului compromis. Experiențele au dovedit că, prin acest procedeu, arterita sa ameliorat semnificativ, în cazul lui bolnavul a putut evita intervenția chirurgicală de introducere a unei artere artificiale sau chiar destinată amputării membrului bolnav. Iată cînd încredințăm tipăriului acest articol, aparatul este supus unor ultime corective tehnice, urmînd să fie brevetat.

Modul de organizare, promptitudinea intervențiilor soluțiile terapeutice novatoare sînt astăzi, cum aminteam, cunoscute și recunoscute în numeroase țări ale lumii. Pentru informarea cititorilor noștri vom reproduce, dintr-un precedent articol, cîteva din aprecierile făcute de personalități ale lumii medicale de peste hotare la cele au declarat cîteva reputați specialiști prezenți la **Zilele de diabetologie româno-franceze**. Remarcabilele rezultate epidemiologice ale școlii românești — a ținut să remarce prof. dr. C. Cathelineau — sînt rodul unor cercetări îndelungate. Astfel România este astăzi probabil singura țară din lume care deține un registru al diabetului ce include arborele genealogic al unor maladi pe trei generații. Această bogăție a fondului plasează țara în chiar inima cercetărilor moderne generate de biologia moleculară și genetică. „Ce lecție de a vedea o asemenea organizare a scara unei țări! — nota la rîndul său doctorul Pierre Lombrail. Orice epidemiolog-gist invidiază materialul acumulat cu răbdare de-a lungul atîtor ani". Dr. P. Vexiau: „Munca din aceste zile ne-a permis de a ne face o idee în legătură cu profunzimea, seriozitatea și organizarea cu totul excepționale ale cercetătorilor noștri români". Prof. dr. M. Lauenegger: „Zilele de diabetologie franco-române, la care am avut privilegiul de a participa, mi-au oferit ocazia de a măsura rezultatele impresionante obținute printr-o remarcabilă organizare a luptei antidiabetice dezvoltate sub autoritatea profesorului Iulian Mincu". Toate acestea ne îndreptățesc să apreciem că specialiștii noștri vor avea în continuare un cuvînt important în acțiunea de descifrare completă a etiologiei diabetului — moment decisiv în depistarea precoce a maladiei și pentru vindecarea ei radicală.

LIVIU TIMBUS

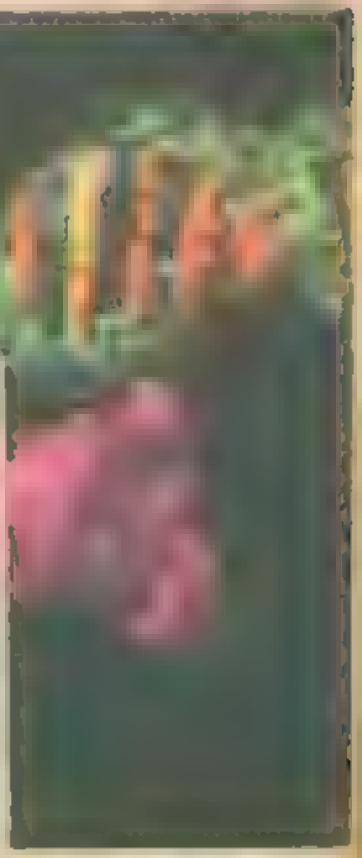

[illegible]
cu pretext [illegible]
de Ion [illegible]

ÎN COSMOS PE ORBITELE IDEII

[illegible] protesor doctor Mihai Niță — șeful catedrei de aeronave [illegible] ... aerodromul de pe care decolează ideile lui!

Prof. dr. MIHAI NIȚĂ

„Nu, n-am proiectat sateliți, nici măcar n-am călcat vreodată pe un cosmodrom. Am pătruns în Cosmos slujindu-i cucerirea exclusiv cu instrumentele matematicii"

[illegible] ... Paine, pe atunci director NASA.

O alegere ce s-a constituit într-o dovadă — prestigioasă dar nu prima — a valorii studiilor profesorului român asupra [illegible]

satelîților în Cosmos asupra or[illegible] pe care le analiza privind dinamica [illegible]

[illegible] a ajuns prof. Mihai Niță a [illegible] care au impus pro[illegible] asupra domeniului. De ce și-a ales [illegible] proiectat – ca să zicem așa – orbita profesiei?

„Am fost un copil care nu s-a jucat cu avioane de hîrtie și nici [illegible] la automodele mai mult

cît [illegible] interesantul [illegible] de a [illegible] de muncă [illegible] cile de vîrf și pe fapte [illegible] o mare [illegible] a vieții [illegible] a abs[illegible] Academia Militară [illegible] ca [illegible] de acest fel la [illegible] mea aceea, am copiat, cu mîna [illegible] al misiunii americane? O serie de [illegible] 1957 primul satelit [illegible] Terra [illegible] Mihai

Nița materializate într-un studiu în care se analiza mișcarea satelîților în regim de frecare cu atmosfera pentru diferite [illegible] de masă variabilă. [illegible] obținute de el prin [illegible] au fost verificate de evoluția reală a norilor noștri [illegible] a stelei [illegible] numele Mihai Nița a ajuns să figureze în biografia domeniului. Fără să **participe la proiectarea sau la [illegible] satelîților [illegible] au ajuns pe orbite [illegible] au luat înălțime propulsate de un combustibil mai aparte: un amestec de muncă îndîrjită, de pasiune și de talent.**

În 1962 [illegible] organizatorilor Cosmosului [illegible] de astronautică de a [illegible] pe orbite un [illegible] de [illegible] de la [illegible] al misiunii [illegible] de [illegible] **muncăți doar pînă la [illegible] nea de 60 de grade. Conform demonstrației profesorului Mihai Nița, acești sateliți, dacă ar fi dotați cu rachete ionice (intens cercetate la ora actuală, ca fiind [illegible] mai economice), ar putea circula pe traiectorii situate deasupra [illegible] ate deasupra [illegible] dezvoltă [illegible] foarte [illegible] de [illegible] al Terei. Pînă sub acest unghi problema se [illegible] de mare [illegible] prin [illegible] de [illegible] organizare [illegible] de [illegible] detaliat asupra acestei teorii deschizătoare de noi perspective în timpul expunerii teo[illegible]**

Satelîți și navete [illegible] vor circula, mai în[illegible] pe orbita ideală

[illegible] la [illegible] plasarea acestor sateliți [illegible]

... spațiul ... multe altele, conținînd pagini pline de noutate. Peste 2000 de ... de oțel i-au fost studenți. În cei mai bine de 35 de ani de cînd a ...

... dintre sateliți, ce se poate realiza – conform propunerii mele ...

... U.R.S.S. ... și cartea profesorului ...

FLORIN CONDURĂȚEANU

ANECDOTE DIN TOATĂ LUMEA

● ... un magazin de ...

● — Deci vrei să-mi de...

... prea, dar nu văd cum aș ...

[illegible] Arthur Howe
ştiinţa medicală va progresa în viitoarele decenii
[illegible] de [illegible] de [illegible]
va putea fi vindecată. Un bolnav decretat astăzi
drept [illegible] [illegible] [illegible]
zicem, un secol, se va putea lecui fără prea
mari probleme

INIMI SUB GHEAŢĂ

[illegible]

A. REZEANU

În exclusivitate pentru Almanahul Flacara

ELECTRONICA ȘI LUMEA DE AZI

Interviu cu prof. Raj Patrap Misra, prorectorul Institutului de tehnologie din New Jersey, S.U.A.

■ Aș dori ca toate eforturile pe care le-am făcut și le fac sa slujească ridicării economice a țărilor socialiste, a țărilor slab dezvoltate și a Indiei, țara mea natala

■ Am fost plăcut surprins să constat, vizitind România, că numarul cadrelor tehnice foarte bine pregatite este, raportat la suprafața țarii dv. și la numarul de locuitori, extrem de mare

■ Ar fi cît se poate de bine daca toate produsele militare, facute de toate națiunile pamintului, s-ar defecta!

Ce ne puteți spune despre preocupările dv. de azi, stimate domnule profesor?

Cum vedeți ca să folosim chiar formula dv. [illegible] de dezvoltare a acestor țări prin prisma experienței dumneavoastră profesionale?

[illegible]

— Ați vizitat deja câteva mari întreprinderi românești. Ce impresii v-au făcut?

[illegible]

Care ar fi acestea, după părerea dv.?

[illegible]

— Considerați flexibilitatea o sfinți interdisciplinară de ordine științelor sau o prelungire a fiecărui domeniu în parte?

[illegible]

— Atenția față de durata de viață a produselor se exersează azi, după câte știm, mai cu seamă în domenii speciale, de ultimă angajament tehnic — avioane centrale nucleare producție militară. Oare ea n-ar trebui extinsă la toate domeniile și produsele, inclusiv la cele de larg consum?

[illegible]

— L-ați cunoscut deci pe Einstein?

[illegible]

O viață prea îndelungată o unui pendul îi micșorează mai posibilitatea apariției altuia, superior din punct de vedere tehnic? Știința înaintează astăzi printr-un ritm amețitor. Fiabilitatea nu s-ar putea constitui, în astfel de cazuri, într-o frână a dezvoltării?

[illegible]

Dar în ce privește modernizarea producției? Dacă o mașină are o longevitate mare, dar apare o mașină mai bună, prima nefiind uzată moral, merită oare să o înlocuim pe cea dintâi care a costat și mulți și bani?

[illegible]

Vă ocupați și de componentele electronice, în special de mărcătoarele de putere. Se întrevăd pentru viitor, mutații esențiale și în acest domeniu?

[illegible]

Sunt domenii în care componentele pur electronice nu au putut da o rezolvare problemelor de fiabilitate cerute și în aceste domenii componentele electromecanice. Ce șanse prevedeți în acest domeniu componentelor electronice?

[illegible]

Există metode de prezicere a defectelor în mașini electronice? Am putea ști din timp când se va strica o mașină?

[illegible]

Veți reveni oradar nu peste mult timp în România?

[illegible]

LIANA MOLNAR

Invitație la Peștera Muierilor

Se spune despre ea că este una dintre cele mai frumoase peșteri din țară. Iar în România estetică după cum ne arată aproximativ 11 500 de peșteri în ghidurile turistice figurează cu numele Peștera Muierilor, dar localnicii îi spun Peștera Muierilor și vor fi și de ei ca au dreptate din moment ce altfel nu s-au mai niciodată. Doar numele acesta folosit de ei s-a transmis prin timp de la părinți la copii și de la un rînd de oameni la altul.

În vremuri vechi, cînd pămîntul țării era încă cal și era nevoie ca bărbații să plece pentru a înfrunta cu arme primejdia lemnele și copiii se refugiau aici în această peșteră, pînă la care nu au urcat niciodată picior de dușman.

Stînca vreme îndelungată doar de lumea celor din Baia de Fier și a celor din împrejurimi peștera a ajuns a fi cunoscută lumii celei mari în 1870, în urma răspunsurilor primite de Alexandru Odobescu la celebrul său chestionar arheologic.

Sporadic, ea a atras curiozitatea mai multor specialiști, însă descoperirea tainelor ei datează de pe la începutul anilor 50, cînd cercetarea peșterii s-a desfășurat într-un cadru sigur și logic. Echipe mixte de istorici și naturaliști au scos la iveală vetre de foc din timpul locuirii peșterii în paleolitic și numeroase unelte din piatră și os. La nivelele post-paleolitice au fost descoperite numeroase fragmente ceramice aparținînd mai multor culturi materiale. Săpăturile Colotenii (linia III) epoca fierului. Cea mai puternic reprezentată printr-o impresionantă sumă de vestigii materiale a apărut cultura dacică. Se consideră însă că din punct de vedere științific descoperirea cea mai valoroasă e craniul unei femei de tipul Homo sapiens fossilis. În urma analizelor de laborator întreprinse la Institutul de antropologie din București, după metoda carbon 14 s-a apreciat că resturile fosile descoperite în peșteră aparțin unei femei care a trăit în urma cu circa 28 000 de ani.

Pînă într-o vreme vizitatorii ocazionali care aveau curajul să se avînte prin galeriile peșterii erau nevoiți ca în anumite locuri să facă dovada că n-au uitat cînd ce unii poate că învățaseră la armată și anume mersul țîrîș. Însă după ce peștera a fost cercetată de specialiști ea a fost amenajată pentru accesul publicului larg. Aceasta a ceea a costat munca și bani bineînțeles. Iar despre vrednicia cu care o astfel de datorie a fost împlinită pînă la capăt ne cuvine să spunem un cuvînt de laudă pentru primarii acestei comune gorjene din umbra Parîngului pentru toți cei din Baia de Fier.

Unde pășitorii peșterii coborînd sub mulțimea urcușurilor au fost ajutați de șanțuri de access spre a ușura drumul vizitatorilor și a le demonstra să se descurce de-a lungul galeriilor în mișcare ca de piatra parcă și ea a adîncului muntelui. Rețeaua de lumini electrice uneori colorate o ajută să descopere acolo mărețe și uimitoare a unor frumuseți naturale unice o infinită gamă de stalactite și stalagmite și o seamă de formațiuni care prin precipitațiile calcitei au luat de-a lungul timpului nisipurile a căror putere de sugestie ca determinat pe oameni să le numească unele domul mare, domul orei, vălul mirese, candelabrul mic, candelabrul mare, turcul cascada împietrită, coloanele din sala minunilor.

Aceasta ca și peștera din peșteri se face pe o rețea în trepte betonată prevăzută cu balustrade laterale de susținere. Iar în zăvoiul de aici, prin care urcușul și coborîșul se exilă trepte primăria comunei a construit un motel care, începînd din vara anului 1988, îl poate primi pe oricare vizitator ca eleganța și confortul nu sînt nicidecum la Baia de Fier cuvinte de constatare.

În lucrare am mai spus ce-aș mai pe-aș ca să vadă peștera cam 10 000 de oameni. Și numai din ceea ce vizitatorii plătesc, la intrare se adună cam 150 000 de lei pe an care intră în contul autofinanțării comunei. Dar localnicii s-au gîndit că n-ar fi cu rău ca o parte măcar din ceilalți în trecere pe aici să zăboovească ceva mai mult la Baia de Fier, unde Tismos este muntele și pe distanța în numai pe dimineață. Cine intrăzește pe aici va putea intra doar să respire aerul cetății și prospețimea unui frust și va petrece cîteva ore o zi în un concediu integral nedeterminat decît de energia sa. Și în peșteri, care în peștera din Baia de Fier vine este ca o aripă și o pupăm la sarcina.

D. CONSTANTINESCU

CÎNTAREA ROMÂNIEI

O scenă a creației vastă cît țara

festivalul național Cîntarea României — conceput ca o amplă și generoasă șansă de afirmare a potențialului creativ al poporului, atît în plan tehnico-științific cît și în cel cultural-artistic — pune în evidență practica viziunea ctitorului său, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, care, definind marile obiective ale edificării societății socialiste multilateral dezvoltate pe pămîntul patriei noastre, releva printre-na din acele memorabile formulări, proprii gîndirii sale revoluționare. *Misiunea istorică a socialismului este nu numai de a elibera omul de asuprire și exploatare, de a asigura bunăstarea lui materială, ci de a făuri o civilizație spirituală superioară, care nu se poate realiza decît prin formarea unui om nou, cu o înaltă conștiință și pregătire culturală și profesională, cu un profil moral-politic înaintat.*

O primă constatare asupra festivalului național Cîntarea României este aceea că uriașa scenă — de dimensiunile unei țări — a creației populare pe toate planurile își sporește, de la o ediție la alta, numărul de participanți adîncindu-și, în același timp mesajul nobilelor idei sub semnul cărora se desfășoară

CÎNTAREA ROMANIEI

→ demersul. Cifrele creației tehnice și științifice (pe care le vom reproduce mai jos), ca și cele ale activităților cultural-artistice, sînt, în acest sens, elocvente. De la 142 342 de formații și cercuri literar-artistice înscrise, de pildă, în competiția de frumos a celei de-a IV-a ediții a Festivalului național, astăzi, la ediția a VI-a, numărul lor a crescut la 225 559, incluzînd peste 5 667 640 de participanți din întreaga țară. Dacă luăm în considerare faptul că fiecare familie românească este compusă, în medie, din cel puțin patru membri, vom putea afirma, cu deplin temei, un adevăr dintre cele mai expresive pentru edificarea acelei „civilizații spirituale" concepute și strîns vegheate de cîrmaciul destinului național: din fiecare familie trăitoare în România, cel puțin un membru al ei își afirmă înzestrările artistice sub auspiciile celui mai generos cadru stimulator al vieții spirituale din cîte au existat vreodată pe pămîntul nostru.

Semnificativ, în acest context, este și numărul formațiilor și al participanților grupați pe diferite genuri și opțiuni artistice. Astfel, pe întreg cuprinsul țării, există 7 663 de formații de teatru, care valorifică disponibilitățile de joc și interpretare ale animatorilor scenelor noastre; 867 de formații de teatru folcloric, care dau strălucire unor tradiții vitale ale creației populare, îmbogățindu-le cu noi valori; 671 de teatre de păpuși și marionete, care încîntă copilăria moștenitorilor de mîine ai patriei; 10 662 de montaje literar-artistice, care au ridicat versul și cîntecul la

De la cîntec și dans la spectacolul de estradă, de la artă artizanală la creație tehnico-științifică.

CÎNTAREA ROMANIEI

...sînt doar cîteva din culorile care alcătuiesc strălucitoarea paletă a marelui festival, vastă cît țara

o nouă incandescență; 3 898 de coruri, care fac să răsune în văzduhul patriei mesajul unor profunde sentimente patriotice și revoluționare; peste 600 de fanfare, care dau solemnitate unor momente sărbătorești ale vieții noastre; 856 de ansambluri folclorice și 5 022 de formații de muzică populară, care fac ca străvechile noastre permanențe artistice să se lege adînc și intim cu prezentul; 4 230 de formații de muzică ușoară, care ridică tinerețea cîntecului la altitudinea tinereții țării; peste 1 000 de formații de dans tematic și balet, încîntînd, și ele, sute de mii de spectatori. Dacă adăugăm la toate acestea un număr la fel de impresionant de cercuri de artă plastică, fotografică, cinematografică etc., vom avea imaginea unei uriașe „armate" artistice, pornite să cucerească frumosul și să-l dăruiască oamenilor.

CREATIVITATE TEHNICO-ȘTIINȚIFICĂ

O direcție esențială a **Cîntării României** este stimularea creșterii aportului de invenții și inovații la realizarea obiectivelor programelor de modernizare, de mecanizare și automatizare a proceselor de producție, de promovare a unor tehnologii care să ducă la sporirea productivității muncii, la valorificarea tot mai eficientă a materiei prime, materialelor și energiei. Sub egida Festivalului național se organizează expoziții cu creații din aceste domenii, consfătuiri cu comisii ale inginerilor și tehnicienilor, se iau măsuri pentru dinamizarea creativității în rîndul oamenilor muncii din în-

CÎNTAREA ROMÂNIEI

dustrie, construcții, agricultură, unități de cercetare și proiectare.
Bilanțul ultimei ediții a **Cîntării României** e, în acest sens, edificator: peste 640 000 teme rezolvate din planurile de creație ale ministerelor, centralelor și întreprinderilor, avînd ca rezultat asimilarea în fabricație a 6 781 de mașini și utilaje, a 9 853 de materiale noi, a peste 980 de bunuri de consum, aplicarea în producție a 3 599 de noi tehnologii, sisteme de mecanizare și automatizare, realizîndu-se o eficiență economică totală de peste 89 744,6 milioane lei. Expoziția republicană care a reunit, la această ediție a festivalului, cele mai reprezentative creații tehnico-științifice ale muncitorilor, tehnicienilor, inginerilor și specialiștilor a însemnat o impresionantă ilustrare — la scara țării — a talentului și resurselor creatoare ale poporului nostru, a capacității lui de idee și faptă pusă în slujba mai binelui patriei.

SALBA MARILOR SERBĂRI

O constatare relevantă este și aceea că marele Festival național acoperă întreg teritoriul patriei, printr-o armonică distribuție a bucuriilor și valorilor spiritului în toate zonele. Practic, la ceasul de față, fiecare județ are cel puțin un festival cultural artistic de prestigiu național, contribuind, cu specificul său, la patrimoniul de valori, vast cît țara, al festivalului tutelar **Cîntarea României**.
Consultînd calendarul festivalurilor, concursurilor, diverselor altor manifestări desfășurate sub egida **Cîntării României**, nu știi, practic, ce să alegi, toate te solicită din plin, într-o fastuoasă revărsare de culori și sunete.
Să ne oprim doar la cîteva dintre ele, cu regretul că spațiul tipografic nu ne îngăduie să le prezentăm nici pe acestea decît mult prea succint, sărăcindu-le, fără vrere, de strălucirea și forța lor.

■ Iată, de pildă, tradiționalul *Tîrg de fete* de pe Muntele Găina. Ținută în fiecare vară, în a doua jumătate a lunii iulie, în comuna Avram Iancu, județul Alba, această sărbătoare populară de străveche tradiție prilejuiește cea mai mare „nedee contemporană" a munților noștri, constituindu-se ca loc de întîlnire a unor reputate forțe artistice de la poalele Munților Apuseni, din Țara Moților și din alte zone etnografice ale țării. De menționat că Festivalul național a stimulat și reînsuflețirea altor nedei din Carpați, cum ar fi cele din județele Brașov, Mehedinți sau Sibiu, făcînd din ele serbări care, ca și *Tîrgul de fete*, atrag spectatori de pretutindeni, din țară ca și de peste hotare.

■ La Craiova, festivalul-concurs *Maria Tănase* se înscrie ca o marcată prezență pe afișele muzicii populare, deși numărul concursurilor interjudețene de gen e în continuă creștere. Ceea ce îi asigură însă un inegalabil prestigiu concursului craiovean este nivelul său valoric foarte ridicat, atrăgînd și punînd în competiție tot ce are mai promițător potențialul de cîntec și interpretare al generației tinere. Personalități de frunte ale muzicii populare actuale girează autenticitatea pieselor intrate în concurs și calitatea prestațiilor, astfel încît a fi laureat al acestui festival echivalează cu o consacrare pe plan național.

Trece parada costumului popular! Sub egida „Cîntării României", strada devine un mare spectacol

■ La Caracal, în județul Olt, se desfășoară, în fiecare iunie, concursul interjudețean *Călușul românesc*, ajuns azi la a XIX-a ediție și, concomitent, tîrgul olarilor, denumit *Pomul vieții*. Între alte concursuri de gen, care au proliferat în ultimul timp în Argeș, Constanța, Bistrița, Hunedoara, *Călușul românesc* de la Caracal se distinge ca o manifestare ce conservă și

CÎNTAREA ROMÂNIEI

valorifică în gradul cel mai înalt acest dans străvechi, unul din cele mai frumoase și mai expresive ale românilor.

■ Festivaluri-concurs de tradiție mai recentă, dar cu o popularitate în continuă creștere, sînt și cele de satiră și umor, prezentate de brigăzile artistice. Unul dintre cele mai cunoscute este *Festivalul de umor* de la Călărași, strîns concurat de cele de la Vaslui și Bistrița. Concursul de la Călărași afirmă un gen deosebit de popular și de activ, și anume *brigada artistică*, a cărei eficiență educativă este din cele mai relevante. Brigăzile artistice întrunite în festivalul de la Călărași, ca și în altele de același gen, pot fi socotite, în același timp, fermenți activi ai spectacolului scenic în general, în toate compartimentele sale.

■ Între concursurile și festivalurile consacrate teatrului de amatori, un loc aparte, prin ținuta sa, îl ocupă *Zilele teatrului istoric de amatori* de la Tîrgoviște, purtătoare de înalt mesaj patriotic și de elevată expresie scenică. Festivaluri cu un bun renume sînt, de asemenea, *Crizantema de aur*, *Zilele Cetății*, *Moștenirea Văcărestilor*, *Gala comediei* de la Slatina sau manifestarea dedicată *teatrului scurt* de la Bistrița, care stimulează puternica noastră mișcare teatrală de amatori, demonstrîndu-i capacitatea de a exprima, cu mijloace de autentică artă, probleme majore ale epocii, prin bucăți dramatice care — ca și alte opere literare — au fost încununate cu laurii **Cîntării României**.

■ Între serbările iernii românești vom cita, aici, *Festivalul datinilor laice de iarnă*, de la Sighetu Marmației, care adună, în preajma Anului Nou, cele mai reprezentative ansambluri din țară cu repertoriul profilat pe colinde și datini arhaice, mobilizînd, în același timp, satele de pe văile Maramureșului să se întîlnească în capitala istorică a ținutului, la Sighet, într-o paradă a cîntecelor și a portului de o inegalabilă frumusețe. La umbra celebrelor porți de lemn maramureșene, cu soarele, simbolul vieții, strălucind în fibra stejarului sculptat, se desfășoară un carnaval al măștilor și jocurilor de iarnă care, la fel, animă satele regiunii.

■ Tot în nordul țării, de data asta în Moldova, la Botoșani, se desfășoară, anual, festivalul de creație literară intitulat *Porni Luceafărul*, ca un omagiu adus geniului eminescian, originar din aceste locuri. Prilej de întîlnire a unor importanți scriitori de azi, care, constituiți într-un juriu, validează cele mai izbutite creații din valul celor care, cu acest prilej, asaltează cetatea de baștină al lui Mihai Eminescu, *Porni Luceafărul* se înscrie ca o manifestație de referință a **Cîntării României**. Tot în Moldova, și tot în nord, la scaunul Sucevei, se ține, în fiecare an, concursul de creație literară *Nicolae Labiș*, numit astfel în amintirea celui ce-a devenit, pentru generațiile actuale, simbolul Poetului Tînăr, trup din trupul și suflet din sufletul poporului și al epocii sale.

Înmanunchind, într-un impetuos șuvoi, toate talentele și energiile naționale izvoditoare de valori ale noului, fructificîndu-le pe o spirală mereu suitoare, Festivalul național **Cîntarea României** a demonstrat și demonstrează că implicarea maselor largi în artă, cultură, tehnică, știință se constituie într-o decisivă condiție pentru edificarea omului nou, cu un larg orizont al cunoașterii și cu o înaltă conștiință patriotică și revoluționară, demn de măreața epocă în care trăiește și pe care, cu pasionate eforturi, o ridică pe tot mai strălucitoare culmi.

ION ZUBAȘCU